

FRA HJEMMEFRONTENS LEDELSE:

De deporterte fra Nord-Norge begynner å komme sørover. De har mistet alt, og de li...

Hjemmefrontens Ledelse:

De som ikke selv kan komme direkte i kontakt med de deporterte kan yte sin hjelp...

Vi minner om H.L.s advarsel mot et lite hefte med engelsk propaganda, utgitt av Gestapo...

ET NYTT BESTIALSK "CLEANING" MORD er blitt forøvet. Sandsynligvis den samme bande som...

Gestapo kan spare seg bryderiet med å få søke å skyld på patriotene. Uengang de dropte Roll og Spangan "glemte" de å sette...

"CLEANING" MORDET på den danske prest Egon Johannessen har vært en voldsom harme over hele Danmark. Han er den annen danske prest...

EKSEMPEL FRA NORD-NORGE På et mindre sted hadde tyskerne satt opp en kunnngjøring om at opplysninger angående en eventuell evakuering...

Det høres ut som den skjøre røverhistorie. Ikke desto mindre er det sandt. Opplysningen kommer fra absolut pålitelig hold.

DEN SVENSKKE PRESSE slår til lyd for øket hjelp til Nord-Norge. "Dagens Nyheter" skriv...

QUISLINGS SKIBATALJON på marsj sørover er det eneste "muntre" innslag i den fryktelig katastrofe tyskerne har påført Nord-Norge...

GESTAPO I SVERIGE gjør det ikke lettere for motstandsbevegelsene i Danmark og Norge. Blandt godtroende danske og norske flyktinger...

NORSKE POLITITROPPER holder for tiden sterkt manøvrer i Galarna. Hensikten er å trenge opp...

MANGE TYSKE DESERTÖRER ankommer i disse dager til Karesuando i Sverige fra Nord-Norge. Gestapo truer dem med å sette slektingene i Tyskland i konsentrasjonsleir.

NORSKE COMMANDOSTYRKER kjempet på walcheren i Nederland og deltok således i det avgjørende slaget om innløp til Antwerpen. Under harde gatekamper i westkapelle og under et dristig framstøt mot Domburg viste de norske soldater sin slagkraft ved å oppnå de bestemte mål på kort tid.

NESTEN HELE KJÖRENHAVNS manntallsregister er blitt ødelagt av danske patrioter for å forhindre at det skulde falle i tyskernes hender.

150 nye JULEPAKKER fra Sverige til norske barn kommer til å bli sendt i disse dager. Hva de alle, gavepakker angår kan disse igjen sendes etter å ha vært stoppet siden slutten av oktober. Oppholdet i forsødelssene skyldtes at tyskerne beslagla endel pakker...

KAFFE ER URASJONERT I ENGLAND, og på kaffeberøver man ikke levere merker. Gode cigarettar av alle slag finnes. Metrasjonene ellers er hele 75% av de svenske og det sier seg ikke så lite. Spirituosa er ikke rasjonert men det er nesten umulig å få tak i noe.

HILLET: Tidligere underkrigen har Hitler personlig mottatt skiløvsbærerne og dekorert dem, men de siste 47 er ikke blitt mottatt av ham men av Goering. Reisende fra Berlin opplyser at mengder av plakater med Hitlerfiendtlig tekst var oppslått i overalt i byen forleden natt.

HELLAS: Flere persener ble drept lørdag i Athen da greske tropper åpnet ild mot et demonstrasjonstog arrangert av E.A.M. og kommunistene. Demonstrantene oppfordret til generalstreik som protest mot regjeringen. Ingen brit. tropper deltok i affären. Churchill meddelte forleden i Underhuset at den brit. regjering støttet den nåværende greske regjering inntil valgene har funnet sted.

BELGIA: Den belgiske regjering kommer anerkjent til. Den består av 4 sosialister, 3 kristelig-sociale, 3 liberale, 3 kommunister og 2 fra motstandsbevegelsen. BELGIA: Den belgiske regjering kommer anerkjent til. Den består av 4 sosialister, 3 kristelig-sociale, 3 liberale, 3 kommunister og 2 fra motstandsbevegelsen. BELGIA: Den belgiske regjering kommer anerkjent til. Den består av 4 sosialister, 3 kristelig-sociale, 3 liberale, 3 kommunister og 2 fra motstandsbevegelsen.

1945 - DE GYLNE FORHÅPNINGERS ÅR.

Laag minnes vi de nordmenn som falt for Norge i året som gikk. Vi vet at:

"DE JKET DET LIVET DE GIKK FRA".

Matte det også kunne sies om alle oss hjemme og ute:

"DE SPJKER I NYE MENN."

Vi ønsker at de fallnes nærmeste må få kraft og mot til å ta fatt på livet igjen. Alle landsmenn må hjelpe dem til ET GOLT NYTT ÅR.

V Å R K O N G E

"Møt en fremtid skal han gå, for han selv har mere frihet i sitt hjerte enn de fleste. Derfor er han FOLKEKONGEN i et land hvor hver skal være fører for sin egen skjebne, høvding i sitt eget sind".

Vi sender FOLKEKONGEN, Kronprinsen, Kronprinsesse, Prinsen og de 2 Prinsesser våre varmeste nyttårsønsker. I ånden ser vi dem alle stå på et FRITT slott og ta imot barnas og de voksnes hyldest.

VAR STORMBLÅ FLÖKK,

flyverne, takker vi for all død i 1944. Mange av dere har vel av og til sett et "glimt" av Norge fra luften. Når dere i år LANDEK på norsk jord skal vi hilse dere med en begeistring som kanskje kan ta pusten selv fra dere. GJØT NYTT ÅR.

V Å R E L A N D S M E N N T I L S J J S

takker vi for alt slit i året som gikk. Engang i 1945 får dere oreren: SETT KURSEN HJEMOVER. Noe bedre nyttårsønske kan vi ikke gi dere. Langs hele kysten vil ALT og ALLE hilse dere: VELKOMMEN HJEM.

DEN UKJENTE SOLDAT,

nordmannen på en eller annen liten post, hjemme eller ute, sender vi en hjertelig nyttårshilsen. Ute tåres du hen av lengsel etter hjemlandet, men du gir aldri opp. Hjemme trosser du fengsel og død for noe som ser smått og betydningsløst ut kanskje, men som dog er et nødvendig ledd i hele Norges kamp. UKJENTE VENN! Vi ønsker av hjerte at det nye år vil bringe deg det du drømmer om, og det du vil sette livet inn for:

FRIHET OG FRED

vvvv vvv vvv vvv vvv

NYTTÅRSHILSEN FRA H.L.

I det år som er gått, har den norske hjemmefront tatt på seg større oppgaver og vunnet større seire enn noen gang tidligere...

Hjemmefrontens Ledelse setter en varm takk til alle kadrer for denne innsats. Den har kostet tunge ofre. Med smerte, men også i stolthet og dyp taknemlighet...

Ute som hjemme har 1944 bragt avgjørende seire. 1945 vil bringe avgjørelsen og seieren. Men det nye år vil også stille større krav til oss...

Hjemmefrontens Ledelse. vvv

Vi sender våre varmeste nyttårsønsker til H.L. og håper at den må få kraft og styrke til å fortsette kampen mot overmakten i 1945...

Red.

Med takk for nyttårshilsenen fra vår regjering til den frie presse, ønsker vi dens medlemmer et riktig godt fredens år...

vvv

SABOTASJE.

Den 9. desbr. trengte lo-15 bevegnete menn seg inn i et AT-depot på Lillestrøm midt på dagen, jaget betjeningen ned i kjelleren og førte en del av lagret bort i bil.

Ved 6-tiden om kvelden den 15/12 ble det utført en flott sabotasje på Thunes verk. Værket, Skøyen, av 5 maskerte menn med maskinpistoler, 2 store lokomotiver, et el ektisk lokomotiv, en fresemaskin som brukes under fremstilling av kanondeler...

vvv

BARBARER I fra H.L.

Finmarken er lagt øde, og alt dette er ikke mere. Heimene ligger i aske, dyrene er drept eller slått ned og ligger nå og råtner opp i det folketomme landskapet.

Men det skal böglene merke seg. Den dag en de gir ordre til å fortsette ødeleggelsen sørover, står de ovenfor et enig og samlet folk, som vil vite å nytte alle tilgjengelige midler for å redde froms fra øde skjebne som er blitt Finmarken til del.

Fra Hjemmefrontens Ledelse.

Tiden er ennå ikke inne til å skrive historien om den tyske okkupasjon av Norge. Men idag, ved årsskiftet 1944/45, hvor vi står på terskelen til full seier etter 4 1/2 års uavbrutt kamp, kan vi ved å ta et tilbakeblikk, tydelig skjelne de store linjer i vår kamp.

Siden juni 1940, da felttoget i Norge var slutt, har vårt land ligget i periferien av krigsoperasjonene og vi har i mindre grad enn de fleste andre okkuperte land hatt direkte føling med storkrigen.

Om man sier om Danmark at det var Hitlers kanarifugl, så kan man si om Norge at vi var Hitlers forsøkskanin. Norge var det land som ble utvalgt til prøveobjekt for nazifisering. En av grunnene til at vi fikk denne høyst tvilsomme åre, var formodentlig rett og siett at vi ble betraktet som "høyverdsige germanere".

Hitlers storslagne plan gikk ut på intet mindre enn først å innføre en nazistisk samfunnsordning i landet, for at vi deretter skulle slutte fred med Tyskland og slutte opp på vår germanske storebrors side i krig en. Det gjaldt altså først å slå i stykker de grunnleggende demokratiske institusjoner: stortinget, kongemakten, rettsvesenet, de politiske partiene, det kommunale selvstyre, de frie organisasjoner, samt å mürklugge presse og kringkasting og forby enhver fri meningsytring.

Det var i sannhet en storslagen plan, verdig det nazistiske rikets store og geniale fører. Vi vet hvordan det gikk med uen. Våre demokratiske institusjoner har ikke kunnet fungere under okkupasjonen.

Vi husker quislings klassiske replikk under et raserianfall på Stabsksskole våren 1942 til en samling lærere: "Det er dere som har øsøslagt alt for meg!" Quisling hadde ganske rett, for en gangs skyld. Det var folket selv som hadde veltet hans planer.

Den 25. sept. 1940, forredernes store minnedag, er også den dag da kampen mot nazifiseringen for alvor begynte, da det gikk opp for oss at okkupasjonsmakten ikke akttet å ta noe hensyn til folkeretten...

seringen for alvor begynte, da det gikk opp for oss at okkupasjonsmakten ikke akttet å ta noe hensyn til folkeretten og hadde til hensikt å "nyrdne" vårt land etter tysk mønster. Vi tok opp kampen og det dannet seg en organisert hjemmefront som gradvis tok fastere former.

Men det tok tid før hjemmefronten nådde den styrke den har idag. Utviklingen har føregått trinnsvis, etterhvert som behovene meldte seg dannet man de nødvendige organisasjoner som så tilslutt ble knyttet sammen til et samlet hele.

Til å begynne med ble kampen ført åpent, gjennom de institusjoner og organisasjoner vi hadde. Høyesterett gikk av i åpen protest, våren 1942 protesterte 42 organisasjoner overfor Terboven mot okkupasjonsmaktens overgrep og kirken sendte ut hyrdobrev med anklager mot tyskerne.

Det var da Quisling etter den mislykte statsakten i febr. 1942 besluttet å innrullere det norske folk i yrkessamband for dermed å skape grunnlaget for et riksting, at denne kampformen ble brukt med så enestående resultat av hjemmefronten.

Quisling og nazistene visste at den beste garanti for hans styre ville være å vinne ungdommen og barna for sin sak. De mente også at dette var et svakt punkt - tidlige hadde jo Nasjonal Samlings medlemskrets et sterkt ungdommelig preg. Men her rammet de livsnerven i folket og det ble skjebnesvangert for dem.

mindre tallrike grupper. Og han trodde at arbeidsgiverne ville være redde for å sette sine økonomiske verdier på spill. Han tok grundig feil og arbeidernes og arbeidsgivernes faste holdning ga hele rikstingsplanen det endelige grunnskudd.

Tyskerne og nazistene oppga imidlertid ikke sine planer, selv om de ikke kunde gjennomføres som opprindelig tenkt. Tyskland trengte arbeidskraft og Tyskland trengte soldater. Krigslykken hadde i løpet av vinteren 1942/43 definitivt vendt seg i de alliertes favør, mlapalene El Alamein og Stalingrad var passert. I febr. 1943 proklamerte Goebbels den totale krig og kort etter ble "loven om nasjonal arbeidsinnsats" kunngjort i Norge med store taler av Terboven og Quisling. Dette var det hittil alvorligste angrep på vår front; alle menn og kvinner mellom 18 og 55 år skulle kunne utskrives til "arbeidsinnsats" for tyskerne. Offisielt het det at de skulle arbeide i jordbruket, men det viste seg snart at det gjaldt arbeide på tyske befestninger og at de utskrevne skulle innrulleres i Organisation Todt, en ren militærorganisasjon. Og det er klart at hadde tyskerne først fått kontroll over størstedelen av den mannlige befolkning i Norge, da hadde veien ikke vært lang til aktiv krigsinnsats på tysk side.

Registreringen ble sabotert og forsinket men utskrivningen kom i gang utover våren. Bare i Oslo var det ca. 90 000 registreringspliktige, derav ble ca. 30 000 utskrevet. Nazistene satte alle kluter til, nå gjaldt det å vise tyskerne resultater for en gangs skyld. Folk fikk innkallelser først pr. brev, så pr. telefon og pr. il-telegram, men bare en ganske liten prosent møtte opp. Så gikk man til mere drastiske forholdsregler: politiet ble utkalt for å hente de utskrevne med makt. Også dette mislyktes, folk lot seg ikke skremme og de ble utskrevet til å hente hver enkelt i svartemarja. Bare noen få hundre mann ble innfunget på denne måten. En kan regne at tyskerne i Oslo ialt fikk ca. 3 000 mann i løpet av våren og sommeren 1943, men de måtte slåss for hver enkelt av dem. Bare en brøkdelen av denne arbeidskraften ble effektivt utnyttet av tyskerne på grunn av det rot og kaos som behersket hele arbeidsinnsatsapparatet. Opprindelig var det nok tyskernes mening å føre arbeidskraften til Tyskland, men dette vakte slikt opprør i befolkningen at de ikke våget å sette denne tanken ut i livet.

Fremstøtet i 1943 ble en fiasko. Mens de samlet seg til et nytt fremstøt, gikk tyskerne til angrep på den siste av det demokratiske Norges bastioner: vårt universitet. Opptagelsesbestemmelsene ble krevet endret slik at nazister skulle ha fortrinnsrett. Henved 3 000 studenter protesterte i spent brev mot dette overgrep og den 30. novbr. ifjor besatte tyskerne med våpenmakt vårt universitet og arresterte sahtlige studenter de kunne få tak i, ialt godt og vel tusen unge menn. Over halvparten av disse ble sendt til Tyskland, de øvrige ble sluppet fri.

Hjemmefronten var imidlertid på det rene med at kampen om arbeidskraften ennå ikke var avsluttet og den forberede seg på å møte neste angrep. I januar ble det oppsnappet et brev memorandum fra Riisnes til en sjergeneral hvori Riisnes la frem forslag til mobilisering av fem årsklasser nordmenn som bekroftet at mobiliseringsplanene slett ikke var lagt bort.

Vår linje var gått. Vi hadde lært av erfaringene fra 1943 og dessuten var det klart at det denne gang først og fremst gjaldt den vernepliktige ungdom. Hjemmefronten tok derfor selv offensiven og proklamerte alle-

rede i mars boykott av den organisasjon som kunne tjene som springbrett for en eventuell mobilisering: Arbeidstjenesten. Dette var et dristig skritt å ta, men hvor klokt og riktig det var, viste den senere, tid utvikling til fulle. Kort etter kom nemlig påbudet om registrering av tre årsklasser norsk ungdom, 1921-22-23, som med et slag avslørte tyskerne virkelige planer. Parolen var klar: Nekt registrering! Og ungdommen nektet! Titusener av unge gutter pakket ryggsekken og dro hjemmefra. Arbeidskontorer og registreringskontorer, arkiver og kartotek ble brant og ødelagt samtidig over hele landet. Allerede så tidlig som i begynnelsen juni var det klart at hjemmefronten hadde vunnet sin største seier under okkupasjonen: Vi hadde vunnet kampen om arbeidskraften, vi hadde torpedert mobiliseringsplanene. Den "nasjonale arbeidsinnsats" var sprenget i småbitar og ville aldri mere komme til liv igjen. Det ville nok komme nye angrep mot enkelte deler av fronten, men noen ny storoffensiv her er det ikke sandsynlig tyskerne vil forsøke seg på lenger.

I det siste halve året har vår kamp fått et mere og mere militært preg. Den all. overkommando har inntil i år ikke ønsket at vi skulle gå til direkte angrep på tyske militære mål. Våre hjemmestykker skulle spares til sluttkampen og parolen fra forsvarets Overkommando er fremdeles: Bevar organisasjonene til signalet blir gitt. Men på enkelte punkter er signalet til aksjon allerede gitt og vi må forberede oss på å ta mere og mere aktiv del i sluttoffensiven mot Tyskland. Tyskerne har nå meget begrensete resurser til sin disposisjon, så enhver reduksjon av deres tilganger er en faktisk reduksjon. De har ikke lenger hverken tid eller anledning til å erstatte eller bygge opp igjen det som blir ødelagt. Derfor har de norske hjemmestykker fått ordre om å gå til aksjon etter en plan trukket opp av den all. overkommando. Ethvert slag utenfor planen er et slag i løse luften, mens enhver aksjon som utføres etter ordre er et ledd i krigføringen. I sommer og i høst har våre hjemmestykker ført den reneste oljeoffensiv mot tyskerne og det ser ellers ut til at det er transportmidlene - men ikke kommunikasjonene - som skal rammes. Det er klart at vi har muligheter for å tilføye fienden ennå større skade, og den dag kommer nok da tiden er inne for større aksjoner.

Vi er i den senere tid blitt trukket nærmere inn i krigssonen enn noen gang siden 1940. Deler av vårt land er igjen blitt operasjonsområde. Tragedien i Nord-Norge har vist at der hvor tyskerne trekker seg tilbake skal alt legges øde. Den brente jords taktikk betyr at fienden vil ta fra oss mulighetene for å leve i landet. Det vil bety en nasjonal katastrofe for vårt land om tyskerne uhindret skal kunne fortsette denne politikk ettersom de trekker seg tilbake. For å hindre at dette skjer er ikke noe offer for stort. Alt annet er bedre. Det er dette syn som må bestemme vår holdning i den prøvelsens tid som ennå står igjen før seieren er vunnet. Det kan bli krevet alt av oss. Derfor må vi mobilisere alle våre krefter slik at vi kan klare også denne siste avgjørende kampen. Det må bli en hele folkets kamp som aldri før.

v v v

Det forlyder at Quisling i nær fremtid vil utgi en bok med titelen: "Mot nytt land". Gjør han seg virkelig håp om å komme til Björnöya?

I løpet av middelalderen ble djevelens personlighet fullt utviklet. Det var særlig munkar og teologer som, omen så må si, kartla nam. Alle de enoe lyster de kjente stige opp fra kjelleretasjen i sitt sinn, skrev seg fra djevelen. Dermed kunde hans vesen og egenskaper punktvis bestemmes.

Munker og teologer levde i cölibat. Middelalderens djevel ble en grovt vellystig person. I fortettet form samlet han seg i alt det datidens fromme kristne oppfattet som nattsiden av sitt vesen.

Middelalderens jøder ble ikke oppfattet som djevler nettop. Men de var fremmede, altså farlige; de var anderledes, altså ender; de var mindretall og vergeløse, altså idealt av en synbukk.

Europa var hjemmøkt av pest-epidemier ut gjennom hele middelalderen. At disse epidemiene spredte seg slik, kom før en stor del av at folk hadde så liten sans for ren slighet, så lite greie på personlig hygiene. Brønnen i landsbyen ste på torvet og fikk tilsig fra gjødselhaugene rundt om. Fra brønnen spredte smitten seg. Latidens europeiske jøder var vesentlig det vi kaller vestjøder, de kom for en stor del fra det mauriske Spania, der kulturen på mange måter var kommet lenger enn i resten av Europa. Jødene visste at det ofte kunde være trygget å koke drikkevannet. Jødene ble fölgelig ikke så ofte smittet av de epidemiske sykdommene, så oppsto myten om at de forgiftet brønnene; og blodige jødeforfølgelser bröt lös.

Der har man i et natteskill jødehatets og jødeforfølgelsens struktur og psykologi.

I nutiden tror ikke folk så hardt på djevelen lenger. Og på enkelte steder er det gått ut over jødene, de har ikke mistet av sin roll som syndebukk, men de har måttet overta djevelens rolle attpå. Den kjente tyske nazist, Julius strreicher, redaktören av DER STURMEK, er en grov psykopet, han vrir og veltar seg i seksuelle fantasier. Blodet hans har vært fullt av dem i alle år. Man alle de skjenselgjerninger hans syke fantasi kan lokke frem, tillegger han jødene.

En mann som Hitler er mere innviklet. Han har alltid skildret jøden som en djevel, men utbyttet fram som syndebukk. Han svingte seg opp til makten på de ulykkene (innbilte og virkelige) som hadde rammet det tyske folk. En tapt krig, en Versaill-estraktat, en stigende arbeidsløshet. Alt dette fikk jødene skylden for. Jødene hadde profitert på alt dette, fikk vi vite. Uen som virkelig profiterte på det, var Hitler. Hitler tok for seg av det jødehat som så ofte har stått i reaksjonens tjeneste i Tyskland. Han utnyttet det og øket det, øket det videre og utnyttet det en gang til. Han sa til Hermann Rauschnigg: "Bare vent skal de få se hvor kort tid vi trenger for å kaste verdens ideer og synspunkter over uas bare ved å angripe jødene... Om jødene ble tilintetgjort, måtte en oppfinne dem peny."

Antisemitismen (og antibolsjevismen) førte nazistene langt. En tid så det ut som den skulde føre dem frem til verdensherredømmet.

Men nå har strømmen snudd. Nazistene har tapt krigen, og det vet de. De klokeste av dem har visst det lenge. Allerede i lang tid har folk som Goebbels vært i sving for å redde det som redde kan.

Kan de ikke vinne krigen, så får de forsøke å vinne freden. Ikke med en gang - det går ikke - men i det lange løp.

Under det synspunkt bør en se en stor del av den såkalte medieshotkampanjen. Under det synspunkt bør en se en enda far-

ligere ting - den fortsatte, ja økende antisemitiske propagandaen.

Nazistene selv må gå under jorden kanskje for en lang rekke år. Det gjelder å forberede den dagen da de kan stå frem igjen og rope:

Antisemitter i alle land, gå sammen! Det kan ikke gjentas ofte nok og inntrengende nok:

Antisemitismen, det er selve spiren til nazismen.

Om nazi-Tyskland blir slått på alle fronter, om alle de største nazi-lederne bugår selvmord eller blir hengt, om Tyskland blir okkupert, dets krigsindustri nedlagt, om alle de okkuperte land blir fri osv. osv., men antisemitismen seiror, blir verdensdominende, snikar seg inn som en gift i tenkningen i alle land, da har nazismen allik vel seiret. Da har den oppkastet den ut hovudveien. Godtar vi antisemitismen, da godtar vi med det samme de nazistiske raseteorier - teorien om herre-raser og trelloraser, om gode og onde raser, "oppbyggende", "eppløssende" raser. Da godtar vi teorien om at noen er skapt til å trells og slite, andre til å føre krig og herake. Da har vi glemt hele den erkjennelsen av menneskets verd uansett fødsal, hele den oppdagelse av miljøets betydning, som er demokratiens og framskritt partienes største innsats i tankens verden. Godtar vi antisemitismen, da slipper vi påny middelalderen (i dårlig forstann) inn på livet av oss igjen, med dens djevletro og syndebukk-moral; da sperrer vi vårt sinn for det meste av det som heter menneskelig fordragelighet, tro på fremskritt, søking etter sannhet, sannhets erkjennelse. Da har vi åpnet døren på vidt gap for all verdens mørkemannagittasjen. Da har vi sluppet nazismen inn i huset igjen.

Sovjet-Russland styres ikke av jøder. Men det styres av folk som vet, at gir man antisemitismen lillefingeren, så tar snart nazismen snart hele hånden. I Sovjet-Russland er det fengselstraff for å drive antisemitisk agitasjon.

II

En skulle på forhånd tro, at av alle folk i verden måtte det norske være det som ga dårligst grobunn for antisemitismen.

Riktignok har vi en liten flekk i vår historie nettop her. I grunnloven ste det opprindelig, at jøder og jesuitter skulle være nektet adgang til riket. Henrik Wergelands og mange andre gode menns innsats måtte til for den flekken ble fjernet.

Man. Noe virkelig "jødeproblem" har vi aldri hatt. Og nå har vi snart fem år vært okkupert av nazister, det vil si antisemitter. Vi vet hva de går for. Vi vet hva deres ord er verd. Vi kjenner deres "opplysning" og vet hva den er verd.

En av de ting de mest iherdig har søkt å opplyse oss om, er jødens ondskap og fordervelighet.

Vi vet, at dette jødehatet er en sentral del av hele nazismen. Den ene halvdel, så og si. Den andre halvdel er evangeliet om det tyske folk som herrefolket. Vi vet, at jødene er blitt mere forfulgt av de tyske nazister enn alle andre folk til sammen. Vi vet, at da Quislings aksjer sto særlig lavt i hans herrars dyne høsten 1942, da søkte han å få dem til å stige igjen ved å starte jødeforfølgelsene i Norge.

Alt dette vet vi. Alt dette vet alle norske flyktninger.

Så skal vi allikevel oppleve, at antisemitismen blusser opp hist og her blandt grupper av norske flyktninger i Sverige.

At det har kunnet skje er en skam, og intet annet enn en skam.

Årsakene er så enkle, at det er rent flaut. Der oppstår misnøye med ett eller en net. Syndebukker søkes. Jødene er der, og det å være syndebukker er deres gamle rolle. Hviske-kampanjen settes igang. En fjær (og som regel en oppfunnet fjær) blir til ti høns. I sin oppskremte fantasi ser den ene og den andre snart høns overalt.

Man samler på "fakta". Uheldige eksemplarer fins det blandt alle folk. Det fins blant nordmenn også, men da heter det - og vi håper med rette: brødne kar i alle land. Men om en uheldig jøde heter det: han er jøde!

Til de nordmenn (fordokte nazister og tankefulle agitatorer) som driver denne antijødiske saken kan det være på sin plass å si et par ord. Tro ikke at vi i det lange løp vil finne oss i denne agitasjonen. Iro ikke at vi akter å ta på den med silkehansker heller. Noe har vi lært i disse årene. Vi kjemper for en verden hvor det skal herske frihet og tolerans. Men vi akter ikke en gang til å drive toleransen ut i dens egen karikaturskikk. Vi akter ikke å la intoleransen omfavne sine våpen mens vi i toleransens navn sitte er med hendene i skjøvet og ser på.

Kanskje det kunde være böien vord å friske opp i hukommelsen et par helt selvfølgelige ting. Alle vet et det fins usympatiske jøder - som det fins usympatiske danskere og nordmenn og svenskere. Mange har kunnet konstatere, at de usympatiske trekkene hos enkelte jøder, de har på en eller annen måte noe med handel å gjøre. Men nettopp der og da burde vi huske på, at handelen er et erhverv som i en rekke land er blitt jødene påtvunget gjennom hundre år, i og med at andre erhverv ble dem nektet. På den måten er det oppstått et bestemt handelspreget jødisk miljø som en stor del av jødene er vokst opp i, og som enkelte tilfeller preger visse jøder så sterkt, at vi uvilkarlig sier: arvelig jødisk. Men det meste av det vi ser er intet annet enn en viss miljø- og tradisjonsbestemt oppførsel.

Andre sider av jødisk vesen som kan virke fremmed på oss - la oss si en viss fatalistisk forsiktig holdning - har rett og slett sin rot i den forfølgelsen jødene har vært utsatt for om igjen og om igjen i mange hundre år.

Trekker vi disse tingene fra - ting som vi og våre like direkte og indirekte er skyld i - så har vi følgende tilbake: et meget begavet gammelt kulturfolk, litt anderledes enn vi. Det har sydlans blod i årene, men det er et blandingsfolk og minst av alt er det noen spesiell ras.

Det er også verd å huske på, at der hvor jødene har kunnet leve virkelig fritt, som selvstendige folk (i Nutidens Palestina og i visse strøk av Sovjet-samveldet) der er det forbausende å se hvor fort de trekkene som antisemittene kaller jødiske, forsvinner eller trer i bakgrunnen.

Sannheten om jødene er meget enkel, og samtidig meget innviklet, som alt menneskelig samtidig er enkelt og innviklet. Jødene er et folk som andre folk, men med den særlige skjebne at de er blitt spredt over hele kloden. De er på lignende måte som vi andre blitt preget av sin historie, av sine kulturtradisjoner, av sine sørgelige og mindre sørgelige erfaringer. De er blitt preget av den undertrykkelsen de har lidt under og i kampen mot den undertrykkelsen, har de lært seg en del kamptrick, som kan være mere eller mindre "sympatiske", men som henger sammen med undertrykkelsen og vil forblant jødene som blandt andre folk vakre og stygge, kloke og dumme, årlige og uårlige, stelte og ydmyke, høytstående og lavstående individer. Intet menneskelig er jødefolket fremmed.

Men for antisemitten er altfor meget menneskelig blitt fremmed. Han skjærer et helt folk over en kam, berved fordommer og forpöbler han seg selv og gjør seg selv til et mindreverdigg menneske.

DEN KINESISKE REVOLUSJONEN Side 6
(For på forhånd å imøtekomme den vanlige anklage for "kommunistpropaganda" må vi meddele at nedennævnte artikkel, som er klippet fra den svenske avis Aftontidningen (AT), er blitt oversendt oss fra offisielt norsk hold til bruk i vårt nyttårsnr.)

Den kinesiske revolusjonen - et noe merkelig navn på den hendelsesrekke, som strekker seg fra keiserdømmets fall 1912 til frihetskrigen mot Japan - høres opp av 2 partier: Kuo-min-tang (orr. overs. land-folk-partiet) og kung-ochan-tang ("produksjonsdelnings-partiet") hvilket betyr kommunistpartiet. Det først ble grunnlagt 1894 blandt radikale kinesiske emigranter på Hawaii-øyene av "den kinesiske revolusjonsfacen", dr. Sun Yat-sen. Det siste ble grunnlagt 1921 ved sammenslutning av en faglig gruppe i Shanghai og en intellektuell gruppe i Peking. Ved dannelsen medvirket Sovjetunionens daværende ambassadør i Kina, armenieren og asiaten Leo Michailovitj Karachan.

Ved siden av disse 2 hovedgrupper merkes i dagens Kina en liberalt preget pen menneskelige ligner, et mindre sosialdemokratisk parti og tilslutt den til sluttede "Studentarbevægelsen for nasjonens reddning". Ingen av disse senere grupper spiller dog noen rolle som kan sidestilles med de 2 store partiene. Til høyre for kuo-min-tang fins sterke konservative grupper som står på det i 1912 styrte keiserdømmes grunn. De har for størstedel funnet feste i den japanske lydstaten Mandsju-kuo, keiserretten gamle "arveland", der endog den siste keiseren prins Pu Yi residerer som "Quisling-regent". Den stakkars mannen er ikke bare blitt tvunget til å omgi seg med japanske rådgivere, men også blitt tvunget til å gifte seg med en høysettet japansk dame. Han må derfor regnes som kontrollert.

Qualismen i den kjempende kinesiske staten betinges fremst derav, at kuo-min-tang og kommunistpartiet behersker hvert sitt territorielle område. Chiangs kuo-min-tangregjering behersker først og fremst den store centrale motstandstrovinsen Sze Chuan ("De fire elvene") ved Yangtses øvre løp. Her ligger krigshovedsteden Chung-king og Chengtu, en mengde etter russisk metode evakuerte industrier, de fremste utdannelsesentra og rekrutteringsleire.

At det er et anselig motstandscentrum forstår man av at alene denne provins har 60 mill. innbyggere og i størrelse langt overgår Tyskland fra før Hitler. Den vestlige delen av provinsen opp mot Tibet og Kuku-nor sjøen er blitt avskilt til en ny provins Si-kang, av enno utilgjengeligere karakter. Lenger sør ligger mot Korda, der den nu avskårne Burma-veien går. Disse provinser danner selve kjernen i kuo-min-tangregjeringens maktområde.

Men desuten behersker centralregjeringen mere eller mindre effektivt endog sydpå provinsene Kwei-chow, Kwang-si, Kwang-tung (utenom hovedstaden Kanton), Hunan, Kiang-si, Fukien og Chekiang.

Kommunistpartiets "stat" har et kraftig utbygget centrum i midterste og nordre delen av provinsen Shensi, deler av Shan-si og Kansu. Her har tallrike kooperative foraninger og industrier vokst opp, de rømte "quislingers" jord er blitt delt opp, og en münsterstat er blitt skapt i dette ellers av naturen fattige og forsømte hjørne av det store kinesiske riket.

Uets hovedstad Jinnan har utviklet seg til et "politisk skoleringscentrum" for hele det progressive Kina, med et vanlig universitet (Nu Tzu Ta Hsueh) og et "partiuniversitet". Hovle staten har dessuten 16 folkehøyskoler og 8 000 folkehøyskoler. Legger man hertil, at den nu til "The Special Territory" em-døpt sovjetstaten endog dirigerer en rad mindre partisanområder og i nord har åpen kontakt med Mongolske Folkerepublikken, innser man lett at relasjonene med den delvis sterkt byråkratisko og reaktionär-kinesiske stat som dirigeres av kuo-min-tangs ledelse, er temmelig ömtällig, sær-kjilt når man vet at det i hele tiårsperioden 1927-37 rådet åpen krig mellom "de store" i Kina.

Chiang Kai-shek har visstnok, likesom de fleste personligheter som spiller en rolle i Kina, en borgerskap-revolusjonär fortid. Men han (hakk) har en konsekvent antikommunistisk linje i hele sin handlingsmåte, og han representerer tross all sverging til Sun Yat-sens navn og den dodes teorier nærme en militär organisasjon utenom partiet enn en oppfatningsretning innen dette. Man kan med en viss rett si at Sun Yat-sen var en revolusjonär, de nåværende partilederne innen kuo-min-tang byråkrater og Chiang Kai-shek selv en militärepigon til det som engang var den kinesiske revolusjonen.

De store amerikanske liberale journalisterne, en Vincent Sheean, en Edgar Snow, en Anna Louise Strong, har alltid skarpt kritisert Chiang selv om de har hatt meget tilovers for hans frue. Denne er i hvert fall en uhyre viktig kanal når det gjelder å påvirke den amerikanske opinionen. Det moderne Kina regjeres av det lille fåtall personer som danner kuo-min-tangs familiäbyråkrati. Dit hører den den dode revolusjonärføreren Sun Yat-sens sønn, Sun Fo. Dit hører den nu avgåtte finansministeren H.H. Kung, meget rik finansmann, etling i 27. led av Kinas store statsfilosof Kon-futse. Han er kristen, hvilket ikke hindrer ham i at samtidig være ordförer for det berømte "Kon-futse selskapet", som det beskytter den gamle stamfarsens filosofi. Dit hører Chiang-Kai-shek og som samholdende lenke, de tre söstrene Soong, en enke etter Sun Yat-sen, den andre gift med Chiang og den tredje gift med Kung. En bror av dem, T.v. Soong, er leder for de liberaltsinnede og mistros av Chiang. (T. v. Soong har ifölge de seneste telegrammer overtatt Chiangs stilling som formann i eksekutivrådet. Red.bum.)

Hva som er skjedd på slutten er at konservatismen, det byråkratiske intrigespillet innen denne interessante men ikke helt lettbedømte societät, har begynt å anta former som er blitt vel sterke for Roosevelt og hans menn. Fornoldet til Sovjet-samveldet er blitt därligere og den latente konflikten mellom den kinesiske revolusjonens 2 parter viser stygge tegn på å bli akutt. Chiang har helt enkelt avskjediget general Stillwell, "Roosevelts höyre hand" - med en meget höy orden, hvilket i Kina er et enda därligere tegn enn annetstas.

I öst har russiske tropper stött sammen med kinesiske på grensen mellom Mongolske Folkerepublikken og den veldige kinesiske provinsen Sin Kiang ("Det Nye Territoriet") denne provins er "Kinas sibir", et veldig reservoir for naturrikdommen og för kjent under navnet Östturkestan. Den er hittil blitt regjert av meget venstrebetonte kuo-min-tang-grupper, men Chiang har nå tydeligvis villet sette inn en mere konservativ ledelse. Dette er i det minste en sand synlig bakgrunn for den plutselige konflikten.

Man skal visselig av dette ikke dra noen

forhastede slutninger. Meget, bl.a. Soong- og Kung-familiens forbindelser med den brit. storfinans i India, hindrer Chiang og hans venner i å "walk over the line". Men Japans tilbud til Chiang kommer til å bli stadig mere generöse, jo större treng sel öriket kommer i. Og motsætningen mellom den herskende familiegruppen og de ledende kommunistene, den geniale strategen Mao Tse og den klassiski dannede literaten Chao En-lai - som skriver gammelkinesiske oder over sine troppers soire - blir stadig större. I intet annet alliert land er antagelig den latente spenning mellom den nasjonale frontens flöyer större eller fremtiden i denne hensende mere uviss. Kinas ellers gitte stilling som en av de store "seirermakterne" kan endog i beste fall stå på spill. E.B.

Denne artikkel er skrevet i begynnelsen av desember. Senere er det hendt visse ting som tyder på at såvel britene som amerikanerne har övet trykk på de konservative i Kina for å få samlet alle motstandskrefter i landet til en koordinert motstand mot japanerne. Chiang Kai-shek har endelig besluttet seg til å omdanne regjeringen og stoppe den japanske framrykning ved kommunistenes hjelp og mulighetene for å stoppe japanerne för Chungking og Kuming er blitt betydelig öket. En bergfred i Kina vil lede til en betydelig ökning av landets motstandskraft mens man venter på den amerikanske invasjon. På politisk sakkyn-dig hold tror man at Chiangs regjeringssomdannelselse nylig muligens kommer til å bli följt av ennä mere radikale förändringer i det kinesiske kabinettet för å berede plass for en del kommunistledere. Walter Rundle.

P O L E N .

Man må ha lov til å spørre om hvorfor de samme konservative kretser i det britiske underhus, som i sin tid ikke hadde noe å innvende mot Münchenavtalen, plutselig blir så indignerte när Churchill råder polakkene til å godta Curzon-linjen som grense mellom Russland og Polen.

Den polske London-regjering ser ut til å ha fjernet seg mere og mere fra det polske folk som antagelig begynner å se Lublinkomiteen som sin egentlige regjering. Den er vel også i langt höyere grad utgått av folket enn offisersklikken i London, hvis medlemmer har en allfor blandet politisk fortid til at de brede lag i Polen skal ha noen tillit til dem. Man må ikke glemme at Polen närmest var et diktatur i 1939.

I hvert fall vil landet neppe gjenoppstå etter krigen som en suveren stat, beskåret i öst riktignok men utvidet i vest, uten at det kommer til en varig forståelse med sin mektige nabo i öst. En konservativ brite må ha alle betingelser för å forstå dette. Et annet spørsmål blir det om de stolte polske förkrigspolitikere vil innse det i tide. Red.

Denne artikkel er skrevet mellom jul og nyttår. Nyttårsaften meldte radioen at Lublinkomiteen hadde erklärt seg som prov. polsk regjering. Som ventelig er har Londonregjeringen (den polske) pratostert med dette. Frå held som står regjeringen när har man pakt på det förholdet at Lublinkomiteen ikke viste seg under den første russiske besettelse av Öst-Polen.

Dette er ikke så underlig. Polen er jo tross alt "landet uten Quisling" og den politiske situasjonen under den første besettelse var så broket at man hverken hadde oversikt eller noe grunnlag for dannelsen av noe befrielsesutvalg.

Selv om forholdene tor seg mørke för det värst plagete land i Europa, håper vi at det polske folk må "finne seg selv" i 1945. Red.

HELLAS

Like før jul blæste Labour-partiet og de liberale til storm mot regjeringen på grunn av dens Hellas-politikk. Utenriksminister Eden holdt en klok og vel overveiet tale i Underhuset som fikk meget av mistilliten til regjeringen å blåse bort. Men helt å eliminere det dårlige inntrykk som satt igjen etter Churchills ulykksalige tale noen dager før, greide han dog ikke. Det ble klart 1. juledag da budskapet om Ch. og Edens plutselige ankomst til Athen juleaften ble kjent.

Av den News Chronicle fremholdt før jul at den brit. regjering fra begynnelsen av har undervurdert motstandsbevegelsens bærfang og har overdrevet kong Georgs betydning. En alvorlig fadese ble begått da en gresk brigade, tilhørende den høyre fløy, ble sendt for å bekjempe EAM i Athen, selv om denne brigade rent "teknisk" sett hører inn under den britiske arme for tiden.

Ennå er spørsmålet til en viss grad opent om "old winnie" har gjort å reise kjer ringe ved å avstå fra å feire en rolig jul i England. Churchills argeste motstandere må medgi at han er snar til å ville gjenopprette sine feilgrep. Om det alltid kan gjøres er jo en annen sak.

Saken bærer et alvorlig bud til oss i Norge også. Ikke fordi vi frykter ureligheter av den art etter befrielsen. Dertil er såvel Kongens som regjeringens altfor dypt forankret i det norske folk. Dessuten har hjemmefrontens ledelse en autoritet som ikke blir til å komme forbi. Men for krigen opplevet vi at innflytelsesrike krefter her i landet hullet til Francos side under Borgerkrigen i Spania. Vi har derfor sett tegn til at de samme krefter, etter en verdenskrig hvis opptakt fant sted i Spania, ikke har lært mere enn at de av gammel vane hullet til den gale side i Hellas-spørsmålet også.

Antagelig vil de gjøre kuvening når de ser at den britiske regjering gjør det. Men er ikke det litt sent. Tilliten til disse folks politiske omdømme blir i hvert fall ikke større av det.

Red.

Da benevnelsene på de forskjellige greske motstandsbevegelsene kan virke forvirrende skal vi gjengi noen av sammenslutningenes viktigste kjennetegn. EAM - den nasjonale befrielsesbevegelse - en politisk organisasjon i hvilken alle antifascistiske partier fra begynnelsen av var representert.

ELAS er EAM's militære organisasjon, men til denne har ansluttet seg en del partiløse og konservative. EAM har derfor iblandt sett seg tvunget til å ta stramme disiplinære forholdsregler.

Den "nasjonaldemokratiske" greske armeen EDES, under kommando av general Napeon Cervas, har vært mere høyrebetonet. EDES har hatt et visst samarbeide med Michailovitsjs bevegelse i Jugoslavia og har derfor tidligere hatt et meget dårlig ord på seg. EDES har ligget i en alvorlig konflikt med EAM i flere år, men en viss forsoning så en tid ut til å være kommet i stand.

EKKA, en upolitisk organisasjon, har hatt mange offiserer som medlemmer, men har spilt en helt underordnet rolle.

(Cit. fra Dagens Nyh.)

NORGE KAN IKKE FÅ frivillighjelp fra Sverige så hurtig og så effektivt som det eventuelt behøves i en kritisk situasjon sammen med en invasjon fra vest, hvis ikke den innsatsen forberedes i tide, skriver Dagens Nyheter. Vi tror ikke det er mange nordmenn som synes at det ikke er hyggelig "å bli hjulpet av storebror" - som ordene skal ha falt ved en anledning.

VVV

RUSSLAND OG VI. Fra H.L.

Vi nordmenn har vanskelig for å sluttes til fremmede. Det er noe avmælt og klig i vår holdning til dem. Men er først kontakten sluttet, og resonansen er der, utvikler bokjentskapet seg ofte til et sterkt og varig vennskap.

Det nye Russland - Sovjetunionen - har vært fremmed for oss. Hver enkelt av oss har skyld, men skylden er størst hos de oponisjonsskapende faktorer fra før krigen, og da særlig hos en vesentlig del av norsk presse. Vi hørte om "avkristningen" av Russland, om hardhendt og brutal framferd med dem som ikke delte ledernes oppfatning, vi hørte om "dårlige bolig- og leveforhold osv. Men vi hørte ikke noe om bakgrunnen for det som skjedde, vi hørte lite om den industrielle utbygning som fant sted, vi hørte ingenting om den langsiktige og storslagne økonomiske planen som var grunnen til at bolig- og levestandarden i første omgang ikke kunde heves synderlig. Vi hørte heller ikke noe om den kulturelle reisingen i det nye Russland. Kanskje brydde russerne selv seg heller ikke om å meddele Vest-Europa resultatene av sitt gigantiske arbeid. Det øvrige Europa og U.S.A. hadde gitt klart uttrykk for at de vilde ha minst mulig å gjøre med det revolusjonære Russland.

Hver mangelfull vår viden om Sovjetunionen var, fikk vi erfare etter at den kom med i krigen. Vi husker alle resonnetet fra 1941: "De greier det sandsynligvis i tre uker; kunde de holde det gående i tre måneder, er situasjonen reddet". Vi minnes det ikke med glede, det var en flau historie. Idag har vi oversikten over den russiske strategi. Russland kunde ikke måle seg med Tyskland i militær styrke på det tidspunktet. Med beundringsverdige vidsyn og kaldblodighet trakk russerne seg tilbake østover og brente sitt eget land bak seg. Tyskerne druknet i de veldige russiske områder og i sin egen framgang. Ved Leningrad, Moskva og Stalingrad sa russerne stopp, og de holdt stillingen. Og så begynte dampveivalsen å rulle den andre veien, stadig nærmere Tysklands grenser. Idag står russerne foran Tysklands porter.

Vi er alle forlenget blitt klar over at en ny stat som har utrottet det som Russland har utrettet under denne krigen, må være en stat med en enorm utvikling bak seg og med et fast grep på tingene. Et folk med slike seirer bak seg, kan ikke bare holdes sammen gjennom ledernes maktapparat. Bare en felles vilje om ett felles mål kan nå slike resultater.

Vi har lært mere om vår nåbo i øst under denne krigen. Blodsutgydelse og vold var oss en fremmed og motbydelig tanke før krigen. Den er oss ikke fullt så fremmed lenger. Vi har opplevet ting som har gitt oss et hardere og brutalere syn på livet og på menneskeliv. Tyskernes framferd hos oss og i andre land har lært oss at det er noe som heter kampen for livet. Vi vet at selvpopholdelsesdriften, den sterkeste av alle drifter i menneskesinnet, krever et midler som vi tidligere ikke anerkjente, blir tatt i bruk. Med den lærdommen forstår vi langt mere av det som foregikk i Russland før og etter revolusjonen, selv om vi ikke forstår alt.

Det sitter ennå igjen en liten tvil og usikkerhet når det gjelder Russlands planer for etterkrigstiden. Det er følge av tidligere synder mot Russland og oss selv. Russland er seg sin makt idag bevisst, og de snakker rett fra leveren i langt større utstrekning enn sine tidligere allierte. De følger ikke gamle regler for diplomatisk spill. Dette er nytt og fremmed for oss som alt annet i det nye Russland. Men også den usikkerheten begynner å forta seg. Mittil har Russland vist klar vilje til internasjonalt samarbeide med sine allierte, og vi får en stadig sterkere følelse av at viljen til sann og ærlig fred bestemmer russiske politikk. Vi tror at den sympati og beundring for det russiske folk som har vokset frem i løpet av krigen, da vil utvikle seg til et sterkt, varmt og varig vennskap.

VVV

London-nyheter etc. 5. årg.
VESTRONTER: Den 1. amerik. arme har begynt et nytt angrep mot nordflanken av den tyske kilen i Belgia og kan notere god framgang trass i hard tysk motstand. Den 3. amerik. arme fortsetter sine uopholdelige angrep sørfra. Kampene er særlig harde ca. 8 km. nordost for Bastogne. Avstanden mellom de 2 amerik. arme er ca. 25 km.

Tyskerne har satt inn ialt 20 divisjoner i Belgia, dvs. ca. 200 000 mann. Tyske meldinger går ut på at de stadig kaster inn nye reserver både for å motstå de amerik. angrep og for å fornye framstøtet mot Liege. Hvis ikke tyskerne klarer å innta denne festningen har de ofret tusenvis av menn og mengder av materiell til ingen nytte. I løp et av 16 dagers offensiv tok de all. ca 20 000 fanger og ødela 400 tyske tanks. Ialt beløper de tyske tap seg til 60 000 mann og 823 fly skutt ned i luftkamper. Ytterligere 300 fly er antagelig skadet eller ødelagt på bakken sammen med tusenvis av kjøretøyer og jernbanevogner.

I området nord for weissenburg har tysker trengt den 7. amerik. arme tilbake fra tysk grunn i Pfalz.

Den tyske kilen i Belgia er blitt trengt tilbake fra sitt vestligste punkt under 5-dagers heftige kamper. Dyr har skiftet ei-der opp til 5 ganger men tyskerne trenges ubønnhørlig vestover. De står omtrent 10 km vest for Bastogne.

Over frontene led Luftwaffe sitt største nederlag på lenge mandag da 165 tyske fly ble skutt ned over Belgia og Vest-Tyskland foruten at ca. 30 fly ble skadet eller ødelagt på bakken.

LUFTFRONTEN: Onsdag og natt til torsdag østover 3 000 allierte fly i angrep mot tyske kommunikasjonslinjer like bak fronten i Belgia. Det var 12 dag på rad da store formasjoner all. fly kunne herje over de tyske landeveier og jernbaner. Ardenernes skogrike terring hindrer dog et effektivt oversyn fra luften og begunstiger tyskenes operasjoner.

Torsdag angrep 1 000 amerik. fly tyskenes transportkollonner bak frontene og natt til torsdag angrep 1 000 R.A.F. flygere Berlin, Nürnberg og Ludvigshafen med god virkning. Mandag sprengte brit. Lancasters igjen Dortmund-Ems kanalen, Tysklands viktigste trafikkåre i Ruhr. Skiftetokter i Ruhr var samtidig gjenstand for heftige amerikanske flyangrep.

Foruten angrepet mot Gestapos hovedkvarter i Norge, Victoria Terrasse, nyttårsnatten, bombet R.A.F. skip i Mossesundet den 28/12. Ialt 7 skip ble senket på havna. Omfattende minelegning er blitt foretatt i mange norske fjorder.

ØSTFRONTEN: Kampene raser fra hus til hus i Budapest med den største forbitrelse. Russerne må bokstavelig talt fordrive tyskerne fra hvert vårelse i de ødelagte hus. Ialt har russerne erobret 1 160 kvartaler i byen som nå brenner. Størst framgang har de hatt i Pest der de kjemper seg fram mot Donau. At Ungarns hovedstad blir totalt ødelagt bryr tyskerne seg ikke om. Følg. uttalelse av en tilfangetagen tysk offiser er karakteristisk: "Hva bryr vi oss om Budapest? Vi bygget ikke byen".

Norge for hovedstaden har tyskerne satt i gang et avlustringsangrep som har vunnet noe terreng til prisen av 40 ødelagte tanks og tusenvis av drepte tyskere. I Tsjeckoslovakia står russerne bare 1 km. fra det viktigste jernbaneknutepunkt Lozansz.

SØRFRONTEN: De all. vedlikeholder presset mot de tyske stillinger. Kunad. tropper har erobret landsbyen Conventello, 3 km. østen-

for Alfonsine. Tyske styrker, utvalgte slike, er blitt påført store tap. Marskalk Tito melder at de siste tyske stillinger som behersker Pravdardalen er blitt stermet.

DET FJERNE ØSTEN: Tunge E 29 fly har igjen angrepet japanske baser ved Okinawa på Arakuraøygruppen sør for Japan. Nye landstigninger på øst- og vestkysten av Mindoro er blitt foretatt. Vest for Luzon er 25 jap. skip, hvorav 2 store lasteskip, blitt senket. 19 japanske fly ble skutt ned under det samme angrep, 5 jap. skip senket utenfor Leyte.

I en årsoversikt over Stillehavskrigen ble det meldt at det amerik. flyvåpen hadde med sikkerhet senket 2 slagskip, 5 hangarskip, 7 store kryssere og 534 andre garskip, 7 store kryssere og 534 andre garskip, 6 750 jap. fly er blitt skutt ned. Amerik. ubåter har senket ialt 460 jap. skip i 1944, hvorav 4 lette kryssere, 17 destroyere og 1 hangarskip.

I den anledning kan nevnes at den 35. amerik. ubåt igår ble meldt savnet. Ialt 2 500 000 tonn japansk tonnasje er gått ned som følge av ubatangrep.

HELLAS: Forholdene i landet er ennå ikke avklart. General Plastiras nye regjering har avlagt ed til regenten erkebiskop Damaskinos.

TYRKIA har avbrutt all forbindelse med Japan.

PREZIDENT ROOSEVELT har kommet med en uttalelse i anledning avisenes hyppige innlegg om alliert uenighet. Han medga at det ikke hersket absolutt enighet om alle spørsmål men at man var enige om prinsippene. Videre kunne han meddele at det om kort tid ville finne sted en ny konferanse mellom Churchill, Stalin og ham.

SUMNER WELLES, U.S.A.s tidligere viceutenriksminister, uttalte igår at selv om utlasterhavserklæringen ikke var et dokument som bandt de allierte, hadde dog de Forente Nasjoner plikt til å rette seg etter erklæringen når verden skulle gjenoppbygges.

TYSKLAND: Spenningen mellom SS og Wehrmacht øker, melder den schweiziske avis Schaffhauser Arbeiterblatt. Karakteristisk er begivenheten i Bielefeld der en gruppe wehrmachtsoldater ble oppfordret til å melde seg som frivillige sammen med en SS avdeling. Tyske SS offiserer holdt taler som ble avsluttet med: "Tyskland vil seire, fri-ble avsluttet med: "Tyskland vil seire, frivillige tre fram"! Ikke en mann steg fram. Ved en annen anledning ble en tysk wehrmacht soldat brutalt mishandlet av en SS offiser, men soldaten ble satt i fengsel og fikk langvarig straff.

Stadig flere og flere tyske soldater kommer med uttalelser som tyder på at de lengter etter et oppgjør med nazistene.

LUFTFRONTEN: Mandag ble foruten jernbanerbruer ved Koblenz; oljemål ved Hannover angrepet. 17 tyske fly ble skutt ned under angrepet, ialt mistet tyskerne 205 fly 1. nyttårsdag.

SVERIGE: 8 tyskere i Stockholm har nektet å etterkomme ordren om å komme hjem og har søkt den svenske regjering om frihetpass.

DANMARK: Idag er det årsdagen for Kaj Munks død. Iaften for et år siden ble han hentet fra sitt hjem og brutalt myrdet på landeveien etterat bødene hadde mishandlet ham. Dagen minnes med høytideligheter i såvel Danmark, Sverige og England.

FINNLAND: Tyskerne setter ut rykter om at flere finske generaler har begått selvmord for å undgå å bli utlvert til russerne. Det hele er løgn fra enda til annen. Flere finske offiserer, anklaget for krigsforbrytelser er tvertimot blitt løslatt.

VÅR MENING:

Færdi om krigen ofte virker forvirrende ved at våre venner bomber oss og våre fiender beskytter oss, fordi om de ofre den krever av oss tilsynelatende ikke står i forhold til det som kan vinnes, har vi ikke lov til å trekke ferhastede, og som regel feilaktige, slutninger av det.

Nyttårsaftnen hadde vi besøk av 12 allierte bombefly, sandsynligvis med norske flyvere også ombord. Målet var Victoria Terrasse, bødernes hovedkvarter i Norge, og de hadde valgt en dag da neppe noen norske ville befinne seg i bygningene. Det var nok med dyp og inderlig sorg våre venner opppe i flyene så mange av bombene forfeile sine mål. Ingun vil med skygge av grunn kunne beskylde dem for at de gjorde det for sportens skyld eller at angrepet var uoverveiet. Hensikten var alvorlig nok, Ge stapes forholdsprotokoller og viktig skriftlig bevismateriel mot tusenvis av nordmenn skulle ødelagges. Resultatet svarte ikke til forventningene. Men vi vet at et vellykket angrep hadde frelst hundrevis av gode nordmenn fra innesperring, pinlige ferhør og kanskje død. (Kfr. angrepet på Gestapos hovedkvarter i Jylland, universitetet i Aarhus, der foruten at over 200 tyskere ble drept og mange dansker befridd, arkivene ble ødelagt) Er det noen krigsbeviset nordmann som våger å påstå at ikke angrepet var berettiget?

Tenk på våre allierte! Hvilke tunge ofre har de ikke alle som en måttet bære for den felles sak. Hører du om at de klynker? Og tror du at det hjelper? Kan klynk og klage gjenoppvække kjære døde, gi foreldre barna igjen, erstatte en øktofelle eller kjær-slekting? Du som klager og bærer deg og ikke "forstår" angrepet og tror at din sorg er større enn vår som forsøker å fatte at det var nødvendig, hold munn! Hvis allikevel din sorg er så mye større enn vår, vis den i handling ved å bruke både vettet og energien din til å trøste og hjelpe krigsrammede landsmenn. Nøden er der hvis du bare vil se den. Hjelp og støtte er og blir det eneste som i noen grad kan dempe det nådeløse stød skjebnen ga oss nyttårsnatten. Og skal det nå engang klages, så klag over at tyskerne slo flyalarm så meningsløst sent når flyene i det klare vår kunde observeres på et tidlig tidspunkt med kurs for Oslo. Tyskerne vilde at det skulle gå menneskelig tappert for å bruke det i propaganda.

Krig er noe forferdelig, alle normale mennesker er enige her. At det er våre venner som opprør oss, gjør det enda mere forferdelig. Neste gang kan det bli vår tur. Og nettop derfor skal vår tankes krets være rak til siste minutt. Vi tror, og vi mener å vite, at våre venner ikke fersettelig påfører oss tap uten at resultatet kan rettferdiggjøre uundgåelige ofre. Hele deres krig viser det.

VVV

MILITÄR - ÖVERSÄT

pr. 3/1.

Tyskernes offensiv i Belgia har vært hovedsamtalsenhet i jule og nyttårsheugen. Den mest sandsynlige hensikt med offensiven har antagelig vært å urve inn en kile mellom general Hooges og general Pattons armeer, forsvake kommunikasjonene mellom dem og true begge forbindelseslinjer. En fremgang i dette foretagende ville avlede amerikanerne fra deres planer og forsinke deres oppmarsj ved å berøve dem de stillinger fra hvilke de hadde tenkt å starte sin offensiv og på denne måte mildne trykket mot Tysklands vestfront. Noe av disse planer kan muligen gjennomføres mot en ikke altfor høy pris, og det vilde være tåpelig å trekke den slutning at denne offensiv er Tysklands despera

te siste motstød. Offensiven kan komme til å stimulere tyskernes humør, både innen armean og hjemmefronten.

I skrivende stund er offensiven blitt stanset vest for Bastogne hvor den var trengt lengst mot vest bare 5 km. fra den franske grense ved Maas. Det allierte flyvåpen har med opp til 4 000 utfall om dagen sin store del av åren for å ha stanset flodbølgen. Praktisk tatt alle de tyske fallskjermsoffiser er blitt tatt hånd om og rasende panserslag er blitt utkjempet i Ardennernes skoger. Da tyskerne ikke kunde komme lenger fram i sør mot Givet og Charleville satte de inn et angrep mot Liege for å ødelegge denne viktige forsyningsbasis. Også dette angrep ser ut til å være blitt stanset tross i voldsom innsats av oppparet Luftwaffe som er blitt påført tap på opp til 200 fly om dagen. Fra sør presser nå general Pattons 3. arme seg nordover og fra nord general Hodges 1. arme seg sydover for å skjære over de 2 tyske støtkiler. 19 km. skiller disse armeer fra hverandre.

Også i Alsace og Lorraine har tyskerne innledet motoffensiver som på enkelte steder er har vunnet noe terreng, på andre steder slått tilbake med store tap. Alt i alt tror vi ikke Eisenhower misliker den sjangse har her fått til å tilføye de tyske armeer store nederlag vest for Rhinen.

Fra en nordmann har vi mottatt følgende som gir et godt uttrykk for den vilje og evne til motstand vi skal være besjelet av.

NOR.MENN.

"Hvi er det så lyst i hallen", er nyhetene ikke gode?

Ja for det må vel være dette med nyhetene fra Vestfronten som får så mange folk til å henge med nebbet om dagen. Henge med nebbet ja, og bare åpne det for å kritisere de allierte - våre allierte.

Idag, 28/12 er det riktignok så at tyskerne til en viss grad har initiativet på et lite avsnitt av vestfronten, men har Hitler vunnet denne krigen i og med det? Nepp. Han har et urøyt stykke igjen. adskillig drøyere enn han og hans følgesvenner har krefter til å tilbakelegge.

Tyskernes aviser brøler om deres overraskende og alt baserende offensiv, om nye flytyper, artilleri med en FANTASTISK (for ikke si REALISTISK) gjennomslagskraft. Vi og V 2 ødelegger så uhorvelig med tanks og fly at det er en gru (for fienden). Snart må gamle, gode Churchill reise til Berlin for å be om fred, står det idag i forbindelse med hans Athon-reise (åre være ham for den forresten. Forhåpentlig vil det lykkes ham å skape ro, fred og ordnede forhold i Hellas. Klager han det, vil historien kunde skrive om ham. Ikke bare som en krigens mann).

Tilbake til den tyske propaganda. Vi burde være imne, men slik er det ikke. Til og med mange bra folk lar seg påvirke og våre fiender spekulerer i denne svakhet. Vi må være på vakt mot denne smittefaren, dette svartsyn, denne dvasko "oppgivelse". Vi burde tenke på og huske hva England var utsatt for i begynnelsen av krigen. I bønnfalle der Führer om fred syntes å være den eneste utvei. NEI, DE GJORDE ALLIKEVEL IKKE DET, OG DE KOMMER ALDRI I EVIGHET TIL Å GJORE DET HELLER.

Og så går vi og sutrer fordi tyskerne på et punkt klarer å marsjere litt vestover. Vi burde skamme oss i Tyskerne må tilbake igjen, lenger og lenger inn i det land over hvilket intet flodtlig fly skulle vise seg. (konfr. Goering)

Like så lite som en "dårlig melding" må få influere på vårt humør, vår tro og vårt arbeid for Norge, likeså lite må bevissthet om en snarlig seier få oss til å slappe av i vår innsats mot våre orkefiender: Tyskerne og nazistene.

VESTFRONTEN: Tyskerne trenges langsomt, men sikkert tilbake i Belgia langs en 80 km. bred front. Britene har stoppet den vestligste spiss av kilen og trengt 3 km. fram. Amerikanerne har gjenerobret Laroche. I Bastogne området trenger også amerikanerne fram tross i innbitt tysk motstand og stadig innsetning av nye reservor. General Bradley, som er blitt dekorert av Roosevelt, opplyser at antallet tyske fanger langt overstiger de alliertes tap. 135 000 tonn bomber er blitt kastet ned over eller like oak kilen på 125 forskjellige steder.

I Alsace er den tyske offensiven blitt stanset opp. Tyskernes tap av mannkap og materiell vil komme til å forminske deres evne til å holde Vestvollen.

ÖSTFRONTEN: Slaget om Budapest raser videre. 130 nye kvartaler er blitt ørbrevet. Alle tyske forsøk på å komme den innesluttede garnison i hovedstaden til undsetning blir slått tilbake. Garnisonen har ialt hårt et tap på 50 000 mann falne, sårede og fanger. Slaget om Budapest har utviklet seg til et av de største slag i krigen. Tyske og russiske framstöt i nærheten av byen krysser hverandre. Russerne står bare ca. 12 km. fra Komern ved Denau, nordöst for Budapest.

LUFTFRONTEN: 1 100 flyg. festninger angrep østøst forbindelseslinjer og byer bak frontlinjen i Belgia. 75 flyg. festninger angrep mandag Frankfurt. Et lign. antall italiastasjonerte fly angrep Linz, Graz, Klagenfurt og Willach i Österrike.

2 lasteskip er blitt senket i Lysefjord av brit. fly. Nord for Bergen har norske marinestridskrefter senket 1 og skadet 1 skip og 1 minesveiper.

Under tyske forsøk på å føre tropper og forsyninger fra Nord-Norge har brit. fly onsdag senket 1 og sandsynligvis senket 1 stort forsyningskip utenfor Nordland. Lettønerske sjøstridskrefter støtter operasjonene.

DET FJERNE ÖSTEN: Meget store amerikanske styrker landsteg tirsdag på den største øy i Filippinerne, Luzon, langs en 25 km. lang kyststrekning. Landstigningen fant sted 195 km. nord for Manila i Lingayabukten og ble ledet av general Mac Arthur. For angrepet ble hele kysten bombardert av hundrevis av orlogsfartøyer og fly. Hvert eneste japansk batteri langs kyststrekningen ble ødelagt. Over 800 fartøyer deltok i landstigningen. Japanerne ydet ubetydelig motstand da angrepet kom fullstendig overraskende og på et sted hvor intet angrep var ventet, bak de japanske hovedforsvarslinjer sør på øya. Et par byer er allerede ørbrevet. 79 jap. fly ble skutt ned under angrepet.

3-29 fly har igjen bombet Tokio. Jap. jager gikk opp for å møte angrepet, de av dem ble skutt ned. Formosa angrepet. I Burma fortsetter britenes framstöt mot Mandalay og Moniyar.

NORGE: Et nytt norsk tankskip er blitt sjøsatt i U.S.A. Skipet ble døpt av prinsesse Astrid.

HELLAS: Meldinger tyder på at E.A.M. er i oppløsning på grunn av den siste tids begivenheter. De konserv. EUES styrker er blitt oppløst. Ennå foreligger ikke noen meddelelse om enighet i Athen, drit. tropper har besatt Thuben.

EN INTERALLIERT SJÖFARTSKONFERANSE er blitt avholdt i England i disse dager. Den har til hensikt å forbedre sjöfolks kår såvel i krigs- som i fredstid. Vi håper konferansen må kunne oppvise resultater.

VESTFRONTEN: 25 000 tyske fanger er blitt tatt i Belgia siden 16. desbr. Tyskernes oruhode over Maas er blitt utslettet. Bruhodet nord for Strassburg over Rhinen er blitt sterkt sammenträngt. Kanadierne har slått tilbake tyske angrep sørvest for Nijmegen i Nederland.

VÅR MENING:

Når vil Tykland bryte sammen? Det er det store, alt overveiende spørsmål, for tiden. Vi er ikke enige i at spørsmålet får så bred plass. For oss er det av ennå større betydning hvordan det norske folk fører kampen, hvordan vi alltid skal holde hodet rakt i bevisstheten om vår seirrike kamp, vår rettferdige kamp. Allikevel kan det på det nye år være av en viss interesse å finne frem til de sandsynlige årsaker til at Tyskland ikke allerede har brutt sammen.

Først og fremst skyldes det terroren såvel overfor hjemmefronten som overfor wehrmacht. Offiserene vet at fredn ikke vil bringe dem noen lykke, noe tilfretsstillende arbeide. Det samme gjelder for en stor del soldatene som er blitt vant til det på mange måter sorgløse kaserneliv. Dertil kommer at mange av dem har mistet alt og ikke har mere å tape. Men hovedårsaken til at de allierte armeer ikke har kunnet trenge fram over Rhinen mot Berlin er 1) Transportvanskeligheter i forbindelse med lange tilførselsveier og få gode havner og 2) Mangelen på de nødvendige ammunisjons- og bensinopplag tatt bak frontene. I lys av dette må tyskernes siste offensiv ses. Den tyske overkommande vet at med erobringen av Ruhr vil de allierte ha slått et absolut punktum for videre regulær tysk krigsførsel. Den kjente godt til de alliertes vanskeligheter med å få ført fram det nødvendige materiell. For å gjøre disse ennå større grep de til offensiven på et meget sårbart sted. Hvis det dårlige flyvær hadde fortsatt er det meget mulig at tyskerne hadde klart å erobre både Liege og Antwerpen. Hermed vilde de ha skutt ut avgjørelsen mindst et halvt år kanskje mere. Nå har de allierte, ledet av Montgomery på nordsiden av kilen og av Bradley på sørsiden satt en stopper for de tyske forhåpninger.

Tyskland kan ikke vinne krigen fordi det savner det minimum av mannskap og materiell som trenges. Olje- og bensinsituasjonen blir stadig mere prekär (i Belgia kom de ikke over noe av betydning). Men vi må alltid holde oss klart for byet at Tysklands ledere har allt å vinne og litt å tape på å gjøre oppslutningsprosessen så langsom og dyr for de allierte som mulig. Tyskernes utvilsomme dyktighet vil bli utnyttet fullt ut i forsvaret, det kan vi være forvisset om. Mens vi venter og håper på våre alliertes heldige innsats ved frontene, står det viktigste igjen:

VÅR INNSATS HER HJEMME.

KLÖTRAFFIKKEN: Har folk aldeles glemt at tyske filmer eller norske nazi-filmer er boykottet? Det ser slik ut. Vi kan ikke se den minste grunn til å slappe av i den passive motstand fordi om våre dyktige sabotasjetropper fører sin aktive kamp bedre og i større målestokk for hver dag som går. Vi håper de brede kinogjester føler seg vel vil mote når de, etter å ha bivånet en boykottet film, muligens kommer til å sende en liten tanke til dem som gjør en innsats for frihet og fred.

HANDELSKOLENE: Det strider mot H.L.s parolis at unge mennesker over 17 år går på handelskole. Elevor i den "farlige alder" vil neppe få noen glede av sine eventuelle avgangsviðnesbyrd.

BRITISKE TAP: Falne under krigen, 263 648, derav 23 757 kvinner og 7 250 barn. Antallet krigsfanger i Tyskl. og Japan 159 141. Hvert tredje hus i Storbritannia er skadet og hvert 30. hus er ødelagt eller gjort ubebnelig ved flyangrep. 2 931 fartøyer er blitt senket, sammenlagt tonnasje 11 643 000 br.tonn. Eksperten er blitt minskat med 71 %.

BRITISK PRODUKSJON: 5 744 krigsfartøyer av alle slag, tils. 1 900 000 tonn. Av handels tonnasje er bygget 4 500 000 br.tonn. 102 649 fly bygget, 60 099 reparert. 208 71 flymotorer og 25 116 panservegner.

SLIK ER NS.

Dragskampen mellom Quisling og Terboven, mellom de forskjellige fraksjoner innen NS, foregår ikke offentlig men er derfor ikke mindre dramatisk bak kulisserne. Quisling har alt lenge forsøkt å arrangere et møte med der Führer under hvilket han vil gjøre all sin innflytelse gjeldende for å gjennomføre en formell fredsavslutning mellom Tyskland og Norge. Derved vil han først og fremst gjøre Terboven overflødig og selv bli den største hane i kurven. Prisen, mobilisering av Norges ungdom på tysk side, er han villig til å betale. Quisling regner med at nitlers personlige forkjærlighet for ham vil kunne føre ham til målet.

Den norske "fører" har imidlertid på grunn av sin hemmelighetsfullhet, fått mange uvenner innen partiet. Disse bebreider ham, dels at han er for slapp mot tyskerne, dels at han ikke går strengt nok til verks mot alle "roerne" inne partiet. Den værste opposisjon føreren har å kjempe mot er den fraksjon som har Judas Lie, Sverre Riisen, og inntil for arrestasjonen, Røld Lysthe, som ledere. Denne fraksjon er mere tyske enn tyskerne selv og foretrekker et rent tysk styre. I et brev til Ministerialdirigent J.W. Müller i Reichskommissariat, skrevet av Røld Lysthe, foreslår denne åpnet å avsette Quisling og opprette et administrasjonsråd helt underlagt tyskerne. En kopi av brevet, som begynte med "Min kjære Willy", (Müller er en intim venn av Lysthe) falt i Quisling-politiets hender under en russia i partikalene på slottet 3 uker etter avsendelsen og foranlediget at Statspolitiet straks arresterte Lysthe. Men det faktum at tyskerne ikke med et ord hadde nevnt mottagelsen av brevet har ikke bidratt til å forbedre den i forveien dårlige stemning mellom Quisling og Reichskommissariat. Under Reichkommissariats store julefest og under SS fusten på Collosaum var da heller ikke Quisling tilstede.

Røld Lysthe sitter fremdeles arrestert, trass i sinve glimrende tyske forbindelser. Mulig er det at både tyskerne og NS er fornøyet over å være kvitt ham en tid på grunn av hans mange, ofte ubehagelige avsløringer. Det var jo ham som i sin tid, etter et langvarig muldvarparbeide, klarte å sparke bena under Hagelien, Quislings nærmeste mann og den mest betrodde innen partiet. I hans sted kom Whist, almindelig kalt for "Knottenikken" på grunn av hans mange manipulasjoner med knotten. Som den fødte svindler "Knottenikken" er, balanser er han utmerket mellom de forskjellige fraksjoner og tyskerne og er for tiden NS' sterke mann.

Men disse intriger foregår mellom menn som ikke skyr noen midler for å få en størst mulig del av kaka; holder Quisling seg i "splendid isolasjon". Han viser seg ikke ute annet enn i bil mellom "Gimle", der førergarden stadig vokser og bevoikningen blir strengere og strengere, og slottet. Alle diktatorspirens skjebne nær innhentat ham. Han er blitt fange av sitt eget sinn. Red.

DEN TYSKE OVERKOMMANDO har sendt ut en opaktiserende ordre som bl.a. forbyr tyske offiserer og soldater å omgås med nordmenn utenfor tjenestetiden. Forbudet gjelder både kvinner og menn, norske SS-menn og quislinger ikke unntatt. Bakgrunnen for forbudet er antagelig at det på flere steder har funnet sted rene oppløp og store demonstrasjoner innen Wehrmacht. General Rendulic tror nå altså å kunne gjenopprette moralen ved dette forbudet. Det skal bli interessant å se om det blir overholdt.

RIKSSUNNSLEDER **ASVALIN** har innkalt årsklassen 1929, 15 års gutter, til militærtjeneste. Han uttalte ved en monstring at denne årsklasse ikke ville stå tilbake for de før foregående. Vi tror det så gjerne.

BORGERVAKT KONTORET her i byen ble sprengt i luften 3. juledag ved et dristig sabotagekupp. Havnellister etc. ble ødelagt. **ELLEFSENS TENNSATSFABRIK** i Stokke har fabrikkert hylser til tennsatter for tyskerne via Elektrisk Byrå. I kamouflasje-øyemed ble hylsene fakturert som "lampegløder". Sabotører har nå satt en stopper for produksjonen ved å trenge inn i fabrikk og fjerne en viktig maskindel som ikke kan erstattes så lenge krigen varer.

STATSPOLITIFULLMÆKTIG ARNE USLER, Lindvik etterfølger er blitt grepet av den store skjelven og har søkt seg bort fra sin stilling samtidig med at han har bedt om å bli beskyttet og "renvasket". Tyskerne arresterer ham, øyeblikkelig. Men tre om han blir renvasket?

DE NORSKE STUDENTER Befinner seg ikke i Jøstfrike som først meldt. De ankom til Froburg samme dag som et all. flyangrep fant sted. Herunder ble student Horn fra Moss drept. De andre studenter er nå sprent. Endel av dem skal befinne seg i Baden Baden.

EN STURT ANLAGT RASSIA ble foretatt i Drammen natt til søndag. Et område like ved bygningen ble avspærret og alle menn mellom 18 og 50 år arrestertes. I likhet med hva som hendte i Stavanger fornylig, ble flesteparten sluppet fri igjen etter en tids ferd. 6 skal dog fremdeles sitte arrestert. Hovudlag dr. Resch er blitt skutt av sjefen for Sipe i Drammen, Grossmann, angivelig under "fluktforsøk". Ifølge ubekreftede meldinger ble han skutt ned mens han satt og røykte sammen med Grossmann. Dr. Resch etterlater seg hustru og 1 barn.

POLITIKONST. DAVID HAUG, NS mann og en skilt fyr helt igjennom, ble truffet av et vådeskudd natt til onsdag i Drammen. Skuddet ble avfyrt av en av hans kamerater innen politiet. Kanskje det var med vilje?

I FORBINDELSE MED den store russia i Drammen torsdag natt etter henrettelsen av politiløytnant Brynhildsen, gikk 2 NS kører i sel-skap med en sjåfer, helt smek i byens gater. En rekke religiøse spærørende personer ble overfalt med slag og spark, ledsaget av trusler om å skyte dem ned. De 2 pøbler ble gjenkjent som NS politimannen Gømborg Nilsen og "kunstmaler" Nilsen, visstnok førstnevntes sønner.

FREDLØSE I

En rapport fra vår forbindelse i Drammen foranlediget oss idag til å gripe til et middel vi ennå ikke har anvendt. Nazistene ønsker middelalderiske metoder ser det ut til og vi skal derfor gi dem litt av deres egen medisin. 2 av byens hødlere, medskyldige i mordet på advokat Gunnar Spangenberg, og Finn Arheim, Skeger, overlagte "clearing" merd begge deler, de 2 norske statsbergere:

KNUT GAMBORG NILSEN, sjef for Drammenspolitietiske avdeling, og Kristen GUNENG, født i Sandavær, ansatt ved tysk Sipe i Drammen

lyser vi herved FREDLØSE! Enhver norsk mann eller kvinne, hvis kjennskap til evennevnte gjören og laden gir dem en sjangse til å befri Drammen for disse udyr på en rasjonell måte, kan gjøre det uten at det vil bli betraktet som merd. SKYT DEM, HENG DEM, FØRGIFT DEM, STIKK DEM NED ELLER DREP DEM MED V 3, alle midler er tillatt i kampen mot disse velosmenn som foruten evennevnte forbrytelser har en rekke andre på samvittigheten. Å torturere landsmenn er for dem en dagligdags sak. Derfor skal de heller ikke lenger føle seg sikre noe sted, allerminst blandt sine "egne". Svkket av "venner" som gjerne angir dem for å redde seg selv, forfulgt av 99% av ut folk, skal rosten av deres liv, måtte det bli langt eller kort, arte seg som en eneste lang REUSELSNATT.

MED HENSIKT TIL TYSKERNE ikke flyalarm for **BORGERS TATT** ØVER BYEN nyttårsaften. Flyenes ankomst og kursretning var blitt varslet lenge i forveien. Ca 200 tyskere øsket. Avisene nevner dem ikke, forsementlig fordi de ikke er verdt det.

VESTFRONTEN: SEIRSMARSJEN

O T B E R L I N E R B E G Y N D T! Ildor Moskva. 3 russiske armegrupper rykker fram over en 400 km. bred front og knuser de tyske forsvarslinjer. WARZAWA og AKOV er befriidd sammen med 577 I 300 and bebodde steder. I nord har marskalk Rokkossovskij innledet ny offensiv ved Narev nord for weichsel. er 500 bebodde steder er blitt befriidd et r en framrykning på 40 km. Over 100 tanks 400 kanoner er blitt ødelagt eller ørb- t bare i dette avsnitt. Lenger sør besatte marskalk Sjukevs trøp- r, støttet av polske styrker, Warszawa, ter en hurtig omgående bevegelse der og hadde tilfØlge at 800 bebodde steder ble fridd. Framrykningen mot Lodz fortsetter a 2 sider. Den polske prov. regjering i Lublin meld- at Krakov er befriidd. Marskalk Konjovs opper fertsatter framrykningen mot den lsk-tyske grense ved Schlesia som ligger auc 25 km. borte. I sør har 7 000 mann av garnisønen i Buda et overgitt seg. Kampene fertsatter. "Times" skriver torsdag at den russiske fonsiv i Polen truer med å rive øverende le det tyske forsvarssystem i Øst. Rus- rne har satt inn en ny type tanks i kamp- e, "Stalintanks", tunge kellosser som har montent de største tankkanoner i verden. oralt langs fronten myldrer det inn med ske fanger og tyskerne har tapt inntil 6 tanks om dagen foruten uoverskuelige ngder av annet materiell.

NORGE: Norske tropper har foretatt sin 1. OFE offensiv på norsk grunn og har be- idd 22 500 kvkm. av Finmark, m.a.o. om- ent halvparten. Tyskernes flyplass ved nak, i bunnen av Porsangerfjorden, er itt besatt. Tyskerne har nå bare en fly- ass igjen i Finmark, ved Altafjorden. erasjonene ledes av oberst Dahl. Den 1. deling polititropper fra Sverige er an- mmet til Øst-Finmark.

VESTFRONTEN: Tyskerne trykkes tilbake mot ensen UNDER trykket fra 1. og 3. arme. amrykningen mot St. Vith fortsetter og ske styrker vest for Boufallye er av- året. De siste meldinger går ut på bare ndre all. framrykninger. I sørøst-Nederland har brit. styrker rtsatt sine angrep. Lenger sør er den ske by Borg i Saar ørbrot. Tyskerne sen- r stadig nye forsterkninger til front- snittet nord for Strassbourg hvor de emper desperat for å utvide bruhodet over inen.

LUFTFRONTEN: Tidlig torsdag morgen an- ep store styrker brit. bombefly Magde- rg og andre mal i Vest-Tyskland. Onsdag grep meget store styrker amerik. bombe- mburg og Harburg. Eskorterende jagerfly skjØt lokomotiver og transporter. 10 bem- og 5 jagerfly savnes. Natt til onsdag retok 1 200 brit. fly omfattende raider t mål fra Ruhr til Leipzig. 28 fly gikk pt. Utenfor Holland satte brit. Beaufigh- rs 3 minesveipere i brann og skadet noen dre fartøyer. 6 fly savnes. Tirsdag var ore styrker amerik. fly virksomme mot ol- og industrimål i Midt-Tyskland. Fly fra alia angrep samtidig mål i Østerrike og rd-Italia!

DET FJERNE ØSTEN: B 29 fly har angrepet p. anlegg på Formosa flere dager på rad. y fra hangarskip har under angrep mot ngkong, Swakow og Amy senket 30 fartøyer skutt ned 87 fly. På Luzon fortsetter den amerik. framryk- ng fra nord mot Manila under heftig mot- and. På 2 dager er styrkene avansert over 60 km. og står nesten 70 km. inne på Øya a landingstedet. Framgang i Burma mot ndalay. **VESTFRONTEN:** Tyske tap i Belgia 16. desb. 18 000 savnet. 14 000 tysk. falt i Alsace.

VÅR MENING:

Gjenoppbygningens største problem blir uten tvil forsøket på å lege alle de sår og skav- anker krigen har frembragt i menneskeindet. Forrest i rekken blandt dem som hjelp behov står vel de som har sittet innesperret. I svært mange tilfeller har Gestapos liderlige metoder virket slik at det ikke blir det samme livskraftige menneske der en dag går ut av fengslet, som det der i sin tid gikk inn.

Et stort spørsmål blir det da: Skal disse frigitte, delvis ødelagte mennesker, etter krigen konkurrere på like vilkår med dem som "lykkelig" har unngått fengsel, tortur og utallige nedverdigelser ved ansettelses i forskjellige stillinger? Riktignok har det alltid vært en stiltiende forutsetning. at arbeidet på hjemmefronten ikke skulle "belønnes". Som prinsipp er det utvilsomt riktig, det var og skulle ikke være for be- lønningens skyld at vi i årevis har hevdet vår rett til det frie ord og ellers rettig- heter som en krigførende nasjon. Men når det gjelder landsmenn, som nazistenes be- handling har gjort mere eller mindre arbeids- udyktige, må det vel på den ene eller annen måte kunne gjøres unntak.

Vi er fullt oppmerksom på de rike mulig- heter for spill på falske stringer og hype- køndri en slik preferanse kan få. Vår inners- te overbevisning sier oss imidlertid at folk som er blitt fengslet under et viktig arbeid for hjemmefronten, og som har utholdt lidel- ser forat deres medarbeidere på frifot kan få arbeide videre for saken, de må hverken bli glemt eller tilsidesatt. Typ og forståen- lig bitterhet vil da kunne oppstå i vide kreter. Spørsmålet bør utredes hurtigst mulig for når noen år er gått, vil man være mere tilbøyelig til å feste seg ved personens dårlige egenskaper, forårsaket helt eller delvis av innesperringen, f.eks. inneslut- tetet, elendige nerver, oppfarehet etc. og mindre ved innsatsen under krigen.

Det har alltid vært en skuffelse for oss aldri å møte noe stoff om slike og lignende spørsmål. Dette til tross for at vi ser folk har uendelig med tid å ofre på bridge og andre fornøvelser. Løsningen av et viktig samfunnsproblem må dog gi mye tilfrets- stillelse enn løsningen av den mest spias- findige bridgeoppgave f.eks. Dette spesielle spørsmål er, såvidt vi vet, aldri blitt berørt i den frie presse i det hele tatt. Vi har tenkt oss at det ved sakyndig hjelp måtte kunne fastslås den omtrentlige senk- ning av arbeidsevnen. Likeledes måtte Hjem- mefrontens forskjellige organer kunne anslå graden av innsatsen. Om da "belønningen" skal skje i form av en krigsmedalje eller en ørden, hvis innehaver har fortrinnsrett ved besettelse av visse stillinger, eller om den skal komme i form av en pensjon el. lign. må kunne bli gjenstand for drøftelser.

Vi håper i hvert fall at vår lesakrets må gi oss rett i at det er en sak verdt å tenke nøye på. **DEN MÅ LØSES.** Vi gjentar: Korte innlegg om denne, og andre saker, inn- sendt gjennom de sikre, hemmelige kanaler, vil bli gitt spalteplass iden utstrækning vi kan få plass til det. Det skal ikke mangle på god vilje fra vår side. Red. VVV

U.N.N.R.A MELUER at den står parat til å yde hjelp til Polen etterhvert som landet blir befriidd. I meddelelsen ble det presi- sert at hjelpearbeidet ville bli foretatt under like megen hensyntagen til såvel komi- teen (provisoriske regjering) i Lublin som til den polske Londonregjering.

ROOSEVELT har i et brev til Hellas minist- er **PESTIDET** Plastiras uttrykt sin store med- følelse med befolkningens lidelser og lovet hurtig hjelp. Presidenten uttrykte håp om at fiendtlighetene ikke ville bli etterfulgt av represalier i noen slags form.

PAROLE TIL ALLE HÅNDVERKERE I

I disse dager sender det nazistiske håndverkerforbund ut sitt kontingentskrav for 1944. Her er parolen fra Hjemmefrontens Ledelse (H.L.) klar og grei:

KONTINGENT BETALES IKKE I DET HELE TATT!

Enhver norsk håndverker plikter å følge denne parole absolutt, og han må ikke la seg skremme til å betale. Gjør han det, svikter han fronten og må ta konsekvensene. Intet beløp må deponeres til dekning av kontingenten. La nazimyndighetene forstå utpantning, hvilket forøvrig blir en overermkelig prosess for dem hvis alle netter å betale.

Nå har håndverksmesterne høve til å vise hvor gode nordmenn de er - derfor:

FINN HVERANDRE - HOLD SAMMEN - NEKT Å BETALE!
17/1-45

HJEMMEFRONTENS LEDELSE.

FOLKESTREIK I INGEN SVIKTER.

Kampen mot nazismen øker i omfang og forbitrelse. Ugså norsk jord er igjen blitt krigsskueplass, og kampen med våpen i hånd for befrielsen av vårt land er begynt. Med stadig skarper midler vil derfor også Hjemmefronten fortsette sin uforsonlige kamp inntil målet er nådd og hele Norge er fritt.

Kraver denne kamp det, vil Hjemmefrontens Ledelse sette Folkestreiken i verk.

Hver enkelt av oss er da i frontlinjen, og må som soldaten bli på sin post og holde sitt avsnitt av kamplinja med fanatisk beslutsomhet. Kravene til offervilje, mot og fasthet blir derfor større enn noensinne, men også mulighetene for enhver til å handle som god nordmann.

Hver enkelt har ansvaret for kampens utfall, om det skal bli Hjemmefrontens største seier og et mektig bidrag til vår befrielse, eller om det skal bli et sviende nederlag.

Derfor må ingen vakle i den avgjørende stund, og alle skal huske at i kampen mot de nazistiske undertrykkere har Hjemmefronten atter og atter gjort denne erfaring:

DET NYTTER Å GJØRE MOTSTAND!

Det viser, for å nevne noen eksempler, lærernes og prestenes kamp, det viser kampen mot ungdomstjenesten og nå sist kampen mot tvungen arbeidsinnsats, AT og arbeidsmobiliseringen.

Disse seire ble vunnet ved grundig forberedelse, ubrytelig samhold og urokkelig fasthet. Vis, når Folkestreiken proklameres, den samme holdning og vil skal ennå en gang hindre fienden fra å nå sine mål.

Følg uten vakling parolene fra Hjemmefrontens Ledelse og forbered deg allerede nå så langt du kan.

Merk derfor følgende:

1. Folkestreik vil bli proklamert av Hjemmefrontens Ledelse.
2. Ordren utsendes gjennom den frie presse og over London Radio.
3. Ingen må la seg rive med i aksjoner som ikke er satt i verk av Hjemmefrontens Ledelse.
4. Forbered deg på den situasjon som oppstår når alle tilførsler stanser. Også vann, gass og elektrisitet kan bli avstengt i en kritisk situasjon.

FOLKESTREIK - VÅRT HEMMELIGE VÅPEN!

vvv

PASS OPP FOR HANDELSKOLER!

Det er mange vitnesbyrd om at handelsskolene er i skuddlinjen når det gjelder innkalling til arbeidsinnsats eller til borgervakt.

Handelsskolen i Skien hadde fått arbeidskontoruts løfte om å få være i fred i høstmen etter at elevene hadde innfunnet seg ble de innkallt til arbeidsinnsats. I en rapport fra Oslo Arbeidskontor kommer det tydelig frem at listene over elever ved gymnas og handelsskoler er en hovedting ved arbeidsforordlingen.

BULLETTINEN SKRIVER: Det er en sund skikk foreta en liten selvransakning ved årsskiftet. Hver eneste en av oss burde begynne år med å stille seg selv følgende spørsmål: Hva kan jeg gjøre mere enn jeg gjør - for forkorte krigen?

Pessimisten innvender straks: Hvilken rolle spiller en stakkars våpenløs nordmann i dette mektige oppgjør mellom millionærerne? Denne krigen er imidlertid mere enn noen før blitt det enkelte menneskes krig - tro de mekaniske våpen. Den totalitære krig har bragt hvert eneste menneske i frontlinjen.

Hensingene på frontene i det foregående har ryddet bort den siste tvil om at seire er sikker for de allierte. Men det må ikke få oss til å slappe av i kampen et eneste øyeblikk. I denne forbindelse vil vi rope alvorlig varsko til dem som har tatt seire på forskudd og ofrer uforholdsmessig mye t og krefter på etterkrigsproblemer. Det vil kan ofre på disse spørsmål må stå i et rimlig forhold til de krav den aktuelle kamp stiller oss. Fienden er sterk ennå, her i landet forholdsvis sterkere enn på de fleste fronter. Vi kommer til å få bruk for alle våre krefter den dag slaget skal stå.

Det er klart at det er visse spørsmål i forbindelse med den kritiske overgangstid som må være forberedt. Dette er regjerings sak i samarbeid med den hjemlige ledelse. Disse ting kan ikke diskuteres på gaten. Noen kretser som pleier særinteressen og partipolitiske formål har prøvet å mistenkeliggjøre regjeringen og H.L., og utnyttet hensynsløst den naturlige trang hos et demokratisk folk til å ville ha rede på tingene. Men ingen har større trang til dette enn GESTAPO. Og ingen har heller lenger ører. Churchill rettet i en av sine siste taler en alvorlig advarsel til det britiske folk, mot å slappe av i kampen. Det er like stor grunn til å advare det norske folk.

vvv

FORSKJELLIG NYTT: Et vulkaniseringsverksted i Lakkøgt. 39 ble sprengt den 6. jan. hvor ca. 3-400 bilakk, beslaglagt av tyskerne ble ødelagt.

Forleden trengte noen ukjente menn inn i den store AT leiren Bjerkreim på Jåren og tente fyr på leiren etter å ha sikret seg uniformer og annet brukelig. Hele leiren, bortsett fra sykebrakken og noen mindre hus brant ned. Skoen anslåes til ca. 1 mill. kroner. Ukjente nazibonde, David Sefersteg på Lena, ble nyttårsaften besøkt av et par menn som fortalte ham at de hadde bruk for hans radioparater. Ugså andre nazister på Toten har i det siste tatt lignende besøk.

NS STATSPOLITIBETJENT, Jarle Svartbekk, Oslo, var så uheldig å true 3 sabotører med pistol ute i Brogaten. Før han fikk skutt selv, fikk han et skudd i magen og er nå avgått ved døden.

PROFESSOR KLAUS HANSEN, han som har så skrekkelig tungt vann å ro i, er politisk en død mann. Han er ekskludert fra partiet og avsatt som president for det Tysk-Norske selskap, hvor han er blitt erstattet med O. W. Fehrmann, beryktet fra april dagene 1940 da han skjulte tyske soldater i sine kullskip ute på Sjusjøen.

FARLIG BRENSELSØLJE. Den nye tyske brenselølje skal være så brannfarlig at de som bruker den ikke lenger vil bli forsikret **VED FORBUNNS MEK. VERKSTED** ble det 4. jan sprengt en motor som leverte kraft til skipsverftet.

STATSADV. SIGURD JENSEN er arrestert av statspolitiet og kjørt hit til byen. Jensen er statsadv. i Vestfold.

KAPTEIN NJÅL REFFEN ved Bedriftsav. Øvelses avd., Fossestua, er blitt funnet død på sitt værelse. Det antas å foreligge selvmord.

"VI I NS ønsker ingen hevn over forvilled landsmenn når Tyskland har vunnet krigen." skriver Halldis Neegård Ostbye i Aftenposten den 29. des. TANK DET, HEDDA.

J. A. VITTELSKER... Fredag, 26. januar 1945 Nr. 5

ondon-nyheter etc. 5. årg.

OSTFRONTEN: Skjebnen banker på Tysklands r. Den samme elendighet man var vidne til der tyskerne innmarsjerte i Frankrike og Russland, får nå det tyske folk føle. Evakueringen av tyske civile fra Ost-Preussen og Polen ligner en folkevandring. Uten å få med seg annet enn det de står og går i må nå ske kvinner og barn rømme vestover. Tusen av disse mennesker har for flyktet øst for å unngå luftkrigens herjninger.

Russernes offensiv fortsetter med uforbønnet kraft. På 3 dager er over 7 000 beboede steder og byer blitt erobret. Av disse ligger over 2 500 inne i selv Tyskland. Ostpreussen er nesten fullstendig omringlet. Swalde, sørøst for Danzig ble stormet onsdag og Rokkossovskijs styrker truer jernnøknutepunktet Marienburg. Den tyske øst-sjøflåte bryter opp fra Danzig for å gå til København eller Oslofjorden. Havnemyndighetene i København har fått 8 dager til å samle alle sine kontorer og rydde havna for skip.

I Midt-Polen har russerne erobret Bromberg og Kalisch, nordøst og sørøst for Poznan (Posen) Den største trussel er dog den russiske framrykning i Schlesia. Onsdag stormet russerne Margarete, bare 6 km. fra Breslau, og den sterke festningsby Oppeln ved Oder. Offensiven i Schlesia fortsetter over en 160 km. bred front. 95 km. av Odert bredde er på den røde hærs hender. Byene Andenburg, Gleiwitz og Kattowitz er sterkt ruet og Tysklands nest viktigste industri- distrikt har mistet sin betydning ved at hovedtransportveiene nordover er blitt avbrutt eller ødelagt. Bevisstheten om at russerne bare står en 3 timers jernbanereise fra BERLIN, har skapt en ubeskrikelig panikk i tyske kretser. I flere byer er det kommet til fredsdemonstrasjoner og ifølge bekreftede meldinger skal en tysk fredsdemonstrasjon være kommet til Ankara for å forsøke å oppnå kontakt med allierte myndigheter.

En ny russisk offensiv under Malinovskij er blitt åpnet i Tsjekkoslovakia der 80 beboede steder, bl.a. Kosnaya, er blitt beridd. Sovjetstyrkene har rykket over 200 km. fram.

VESTRONTEN. Brit. styrker har erobret et viktig sambandssentrum, Heinsberg, på veien til München-Gladbach, 20 km. inne i landet. Framrykningen mot Roumond fortsetter. I Belgia har amerikanerne befri 20 byer, deriblant St. Vith og drevet de tyske styrker tilbake over grensen. 663 kjøretøyer og 68 tanks ble ødelagt onsdag. Mandag og tirsdag ble henholdsvis 3 000 og 4 000 kjøretøyer ødelagt under de all. ødeleggende flyangrep. Mellom Hamm og Hannover er allierte fly i 3 dager observert lange stover. Under stadige raider har allierte lyvere ødelagt 60 lokomotiver og 700 jernbanevogner. Luftwaffe gikk opp for å forsve transportene. 39 fly ble skutt ned, 22 kadet. Amerikanerne har framgang i Alsace nord for Strassbourg og franske styrker har unnet terrang nord for Colmar.

LUFTFRONTEN. Neus, i nærheten av Düsseldorf, og Störkerade har vært mål for kraftige angrep.

DET FJERNE ØSTEN. På Luzon står amerik. styrker på 10 km. fra Manila. Bambang flyplass erobret. 1. jan. tap 14 000, amerik. 4 000 mann.

NORGE. Tyskerne gjør fortvilte anstrengelser for å få transportert noen av de 13-14 divisjoner her i landet sørover. Går det?

VÅR MENING:

VI husker allesammen hvilket inntrykk "Westphalen" tragedien gjorde på oss. Som leserne vil kunne se av notisen i dagens avis, har nazistene forsøkt seg med en lignende transport, som dog ble hindret. For å dekke sitt eget tilbaketog til Tyskland, viker ikke tyskerne tilbake for å transportere nordmenn med som gisler. Aller dypest nede i skipet, med minimale sjangser for redning, stoos våre ulykkelige landsmenn sammen. Vi savner ord for å skildre slik raskhet. Bare fullstendige desperate nazister kan sette slikt iscenes.

Men vi vet at det norske folke tålmodighet også har en ende. Vårt hemmelige våpen er ennå ikke blitt brukt - vi sikter til **FOLKESTREIKEN**. Skulle dette våpen, der også vil ramme oss selv foruten tyskerne, noensinde brukes, måtte det være for å forsøke å hindre slike og lignende tiltak fra herrefolkets side. Hele det norske folk vil og skal slutte opp om H.L.s parole den dag vår ledelse finner det nødvendig å proklamere **FOLKESTREIK**. Alle nordmenn som følger noenlunde med vet at H.L. ikke vil bruke dette fryktelige våpen i utrengsmål. Derfor skal vi ikke følge parolen av frykt for hva "andre" vil si, men av **FRIE MENNESKERS OVERBEVISNING**.

1. Folkestreik vil bli proklamert av Hjemmefrontens Ledelse.
2. Ordren utsendes gjennom den frie presse og over London Radio.
3. Ingen må la seg rive med i aksjoner som ikke er satt i verk av H.L.
4. Forbered deg på den situasjon som oppstår når alle tilførsler stanser. Også vann, gass og elektrisitet kan bli avstengt i en kritisk situasjon.

Red.

SJEFEN FOR DET SVENSKT fremmedkontor, R. Paulsen, ble som bekjent arrestert for ca. 3 uker siden, anklaget for spionasje for tyskerne. Han har senere tilstått. Til tyskerne har han utlevert opplysninger om de flyktninger de ønsket nærmere greie på. Mange for oss her uforståelige arrestasjoner, kan nok føres tilbake på denne "nøytrale" herre. Den svenske avis "Dagens Nyheter" har ved flere anledninger gjort myndighetene oppmerksom på det uheldige i at en mann, med slike opplagte nazistiske sympatier som Paulsen hadde, skulle inneha en slik nøkkelstilling. Nå er han endelig blitt uskadeliggjort, og vi har bare å si: Bedre sent enn aldri. Og måtte Gud bevare ham fra noensinne å sette sin fot på dansk eller norsk grunn. Red.

JUGOSLAVIA. Kong Peter har anmodet statsminister Dr. Subasitj om å tre tilbake da han ikke lenger har hans tillit. Den jugoslaviske regjering har holdt møte og erklært kong Peters handling for grunnlovsstridig. Den brit. regjering har sendt ut en erklæring om at den godkjenner avtalen mellom Tito og Subasitj. Forhandlinger er opptatt for å blegge konflikten.

HELLAS. Forhandlingene mellom E.A.M. og regjeringen fortsetter. De gisler Elmas hadde tatt er blitt frigitt.

ITALIA. 28 tyske divisjoner er bundet her. Det ser ut som om de utbygger en kraftig vinterlinje. Kamper av lokal karakter. **DANMARK.** Patriotene har foretatt virkningsfulle sabotasje mot tysk jernbanetraffikk på mange steder i landet.

TYSK MENNESKEJAKT. Fredag 12. jan. ble gårdsbestyrer Karl Fleischer på Överland gård i Bärum besøkt av Gestapo som spurte etter hans radio. Fleischer svarte at han ikke hadde noe slikt og tyskerne gikk da til ransaking av huset. De kommanderte Fleischer til å bære ned noen kasser i l. etg. under hvilket arbeid han forsøkte å stikke av. Tyskerne tømte imidlertid sine maskinpistoler etter ham og i sterkt lidende tilstand ble han båret inn i gestapobil. Siden har ingen sett ham. Tyskerne har siden besøkt Överland og stjålet alle Fleischers eiendeler.

NY SLAVEFRANSPORT. For kort tid siden skulle den tyske båten "Rolandseck" gå fra Oslo med soldater, ammunisjon og en del politiske fanger ombord. Den 17. jan. kl. 4 skjedde det imidlertid en eksplosjon ombord hvorpå fangene ble ført iland, hvorhen det man ennå ikke.

BORGERVAKTENE I BERGEN. Tyskerne har nå overtatt kontrollen med borgervakten i Bergen. Norske nazimyndigheter er som vanlig håndlangere. Transformatorstasjonene er tyskerne særlig nervøse for og de har utarbeidet en egen instruks for dette vakt-hold. I instruksjonen heter det bl.a. at vaktpostene har å forhindre at uvedkommende personer får adgang til stasjonene og at det øves sabotasje mot dem. Skulle ikke vaktposten greie dette ved egen hjelp, må det norske politi absolutt straks alarmes pr. telefon. Sykdomsforfall godkjennes ikke uten legeattest fra tysk lege.

Vi minner påny om H.L.s parole: GÅ IKKE BORGERVAKT. Sabotasjetroppene har ordre om å ikke ta noe hensyn til disse vakter og man er selv nødt til å bære ansvaret hvis man bøyer seg for de tyske trusler.

MANGE ARRESTASJONER er blitt foretatt i en rekke byer over hele landet. Arrestasjonene står sandsynligvis i forbindelse med den "nye kurs" tyskerne følger. Et forlydende om at Gestapo i stor utstrekning skal forlate landet og erstattes av Sicherheitsdienst (forkort. Sidi) blir bekreftet fra vel underrettet hold. Tyskerne vil da antagelig slutte med nøyaktige saksbehandlinger og gå over til mere ren og uforfalsket terror ved massearrestasjoner av gisler etc. Som i Tyskland vil de i første rekke de personer bli fengslet som kan tenkes å ha erfaring i politikken. Ved å ta folk, så og si i blinde, tror man å kunne ramme motstandsbevegelsen på vitale punkter. Vi har da intet annet å gjøre enn om igjen å skuffe tyskernes forhåpninger ved å arbeide mere intenst enn noensinde og ennå bedre skjult.

PÅ AKERS M.K.V. VERKSTED har tyskerne arrestert mange yngre arbeidere. Den tyske vaktten er blitt skiftet ut med SS folk. Etter den store sabotasjeaksjonen for noen mnd. siden ble 150 tyskere arrestert idet nasjonalistene ikke kunde tenke seg sabotasje uten nemdført uten tysk hjelp.

HIRDENS BUDSJETT er nå kommet opp i 12 mill. kr. pr. år. Heri er ikke medregnet førergarden og hirdens bedriftsvern.

EN DANSK BÅT gikk forledden på en mine i Drammensfjorden og sank.

SABOTURER har besøkt Näringsdepartementets Planavdeling som har til oppgave å 8delegge næringslivet ved nedleggelse av bedrifter som ikke er krigsviktige etc. Arkiv, kartoteker osv. er blåst bort.

EN 8-ARING ble forledden kjørt ihjel i Kirkeveien av 2 tyske offiserer. For å bte litt på ulykken ble guttens far, som har sittet 2 år på Grini, sluppet fri. Gutten var eneste barn.

NS GANGSTERE hjemsøker for tiden vestkanten og opptrer som prispoliti. De tvinger seg inn i husene, trekker pistol og truer til seg både penger og verdisaker, mat og drikke. De holder bil og går i uniform.

U/S "FUSA", som ble senket utenfor Bergen den 8. januar, kom midt opp i en trefning mellom allierte fly og tyske marinefartøyer. Angrepet gjaldt et stort tysk forsyningskip som befant seg i nærheten og ble skutt i brann. Uhellet ville at det befant seg et tysk forpostskip foran og et bak "Fusa". 8 mennesker omkom. Omtrent samtidig ble D/S "Blåveis" senket ytterst i Sognefjorden. Båten ble forvekslet med et tysk forpostskip som det ligner meget. Ingen menneskelig gikk tapt. I denne forbindelse kan nevnes at tyskerne ikke beklager at mange av deres eskortefartøyer ligner norske kystskip. Det ser ut som om de forsøker å kamuflere sine vaktskip som norske ruteskip.

BEDRIFTENE STANSER: Bedriftene i Odda kommer til å stans i nærmeste fremtid. Det Norske Zinkkompani har råstoff til den 15. januar. Bedriften beskjeftiger 700 mann. En vesentlig del av disse vil få beskjeftigelse med vedlikeholdsarbeid. Odda Smelteverk har råstoff til 1. februar. 500 mann arbeider her. Aluminiumfabrikken i Tyssedal - 400 mann - har sluppet helt opp for råstoff. 8 biler har i det siste hentet råstoff fra Sauda for å holde en sterkt redusert drift i gang. Ved de tyske festningsanlegg på Korpssuset er 200 mann sagt opp fordi man mangler sement, sprengstoff og piggråd. Fra Sunnfjord meldes at en hel del, som i årevis har arbeidet ved tyske anlegg, nå går hjemme.

KYSTTRAFIKKEN SKRUMPER mere og mere inn. Natruteteskippet "Sauda" ble rent i senk av en tysk ubåt like ved Bergen i novbr. "Gann", et forlenget utrangert skip, og "Stavanger" opprettholder natruteten mellom Stavanger og Bergen. Fartstiden er 30 timer mot før le. Rutene går nå til og med i konvoy hvilket gjør det ennå mere usikkert og uregelmessig. Mellom Oslo og Bergen går "Bergen", den lille "Austri" og Oslo. Ruten tar uker, ja det har hendt at turen Oslo-Bergen har tatt en måned.

London-nyheter etc. 5. årg.

J A, V I E L S K E R

Fredag, 2. februar 1945 Nr. 6

ØSTFRONTEN: Marskalk Sjukovs panserapiser befinner seg mindre enn 100 km. fra Berlins sentrum. Under framstøtet rett vest for Poznan er over 400 bebodde steder i Pommern og Brandenburg blitt erobret, bl.a. byene Benschke, Tierschligel, Unruhstadt, Schwiebus, Landsberg (sterk festning) og Meseritz. Sammen med marskalk Rokkosovskijs styrker nordover fortsetter også framstøtet nordvestover mot Stettin, hvor under byene Zagan og Glasow er blitt stormet. Russerne sikter her tydeligvis på å lave en ny stor lomme ved å inneslutte hele Bak-Pommern, øst for Stettin.

I Ostpreussen er Königsberg fullstendig innesluttet. De sterkt befestede steder, Friedland, Heilsberg og Bischofstein er fallt i russernes hender. Sterke tyske styrker bl.a. Hermann Göring panserkorps et forsøkte forleden et utbrytningsforsøk mot vest. Over 3 000 mann fallt under dette forsøk og tyskerne hadde dessuten store tap av fly og kanoner. Tsjerniakovskijs styrker står i utkanten av Königsberg og Ostpreussens hovedstad ligger under en intens artilleriild fra flere sider.

Om operasjonene i Schlesien og overgangene over Oder er russernes meldinger meget forbeholdne. Det er tydelig at tyskerne gjør de mest fortvilte anstrængelser for å holde Oderlinjen, det siste bolverk foran jernen av Tyskland. Sør for Övre-Schlesien har russerne trengt inn på Tsjekkoslovakisk område og har herunder støtt fram til Moravia Ostrava. Lenger nord, både sør og nord for Breslau, har russerne opprettet bruhoder på vestsiden av Oder.

Den lette tyske krysser "Nürnberg" og andre enheter fra den tyske flåte er ankommet til Kjøbenhavn fra Danzig. De danske myndigheter har gitt ordre om at alle folk som bor i nærheten av havna i Kjøbenhavn skal evakuere da man venter flyangrep mot den tyske flåtestyrke.

En mektig bølge av flyktninger, som kan telles i millioner trekker vestover fra Schlesien, Brandenburg, Pommern og Vest-Preussen. Alene i Pommern er 150 000 mennesker på flukt vestover. Alt i alt er 5 mill. civile på flukt uten at myndighetene har noen plan for flytningen. Overalt, på militærlastebiler, på tanks og ellers på alt som triller, kan man se kvinner og barn som forsøker å komme i sikkerhet. Selv de tyske bannelaire i øst har man ikke rukket å evakuere tidnok og framskutte russiske avdelinger kan se tusenvis av barn som marsjerer vestover på de islagte veier.

Det værste er at flyktningene ikke får noen hjertelig mottagelse hvor de enn kommer. Belastningen overalt er for stor. Det største problem de tyske myndigheter står overfor er å skaffe disse millioner arbeid. Ellers blir disse hjemløse en møllest en halsen på hele administrasjonen.

Over 100 000 befolkningsarbeidere er blitt befridd. Et sted kom russerne over et syke hus hvor det befant seg 250 sårede tyske offiserer som man ikke hadde rukket å evakuere. Et annet sted erobret sovjetstyrkene 31 fullstede jernbanetog som ikke kunde komme vestover fordi jernbane Danzig - Berlin var avskåret på mange steder.

I Jugoslavia har Titos styrker sprengt 3 hoteller i luften der tyskerne hadde hovedkvarter. 180 tyskere ble drept og mange flere såret.

VESTFRONTEN: Allierte tropper har rykket fram langs hele fronten i vest. De siste belgiske landsbyer og en rekke tyske stede inntil 8 km. inne i Tyskland ble stormet. I en befestet landsby kom amerik. angrep så overraskende at troppene måtte vekke

flere av de tyske vaktposter for å ta dem til fange. Framskutte avdelinger har besatt flere av de ytre forsvarsverker i Sigfriedlinjen. I avsnittet mellom Mondschau og Prüm angriper 6 amerik. divisjoner over en 50 km. bred front. Den tyske offensiv i Nord-Alsace er også blitt en stor fiasko. Langs hele området er deres fremtrengen blitt stoppet opp og de drives igjen tilbake mot tysk område. I Syd Alsace står franske styrker i utkanten av Colmar. Under harde kamper er over 2 500 tyskere fallt.

Det mest bemerkelsesverdige som skjer på vestfronten er de alliertes flyangrep mot tyskernes militærtransporter østover. Bare på en uke er over 13 000 tyske militærkjøretøyer blitt ødelagt. Store ansamlinger av jernbanevogner, fullastet med materiell og soldater er blitt observert på godsstasjonene i Hamm, Krefeld, Münster og Koblenz og deretter blitt bombet av tusenvis av allierte fly av alle typer. I området ved Krefeld ble over 1 000 panser- og andre vogner ødelagt under et kjempangrep.

LUFTFRONTEN: Foruten disse angrep mot tyske forflytninger av reserver østover, har det strategiske flyvåpen ruttet 4 angrep mot Berlin på 2 netter. Italiastasjonerte fly har angrepet mål i Brenner-passet, i Tsjekkoslovakia, like bak den russiske front, oljemål n.v. for Wien og jernbanemål ved Graz, Mariburg og Zagreb, de 2 sistn. i Jugoslavia.

Tyske skip utenfor Norskekysten ble angrepet av fly fra kystkommandoen. 1 skip ble sat i brann, 1 på grunn og 1 fikk en fulltreffer. Kystbefestningene ble kraftig bombardert.

DET FJERNE ØSTEN: Amerikanske styrker har foretatt en ny landstigning like nord for Baatan-halvøya. Da man ikke støtta på noen japansk motstand kunde amerik. rykke fram over 17 km. innover i landet den 1. dag. San Fernando, 55 km. fra Manila er befridd og slaget om Phillipinernes hovedstad er begyndt.

NORGE: Forleden ble det holdt et møte med fremtredende nazister i Oslo der de tyske ledere åpenhertig omtalte den fortvilte stilling tyskerne befant seg. Beretningen kom som et sjokk på de civile tyskere. Bl.a. ble det meddelt at de fleste tyske anlegg måtte nedlegges og at alle planer hadde vært mislykket. Rediess, som er kommet tilbake fra Tyskland, holdt en tale der han varslet tyskerne om at de når som helst kunde vente angrep fra den norske undergrunnsbevegelse. Han anbefalte derfor tyskerne å flytte sammen i bestemte byområder.

Omfattende gisselarrestasjoner er blitt foretatt, særlig her i Oslo og i Drammen. På flere steder er det blitt observert tyske troppetog på vei mot utskibningshavnene. Vel underrettede kretser hevder at tyskerne gjør alt de kan for å sende forsterkninger til hjemlandet der de håper å kunne demme opp for flodbølgen fra øst. De norske nazister ser på denne utvikling med forferdelse og retter bitre bebreidelser mot tyskerne som vil la dem i stikken som takk for hjelpen. Tyskerne hevder imidlertid at de gjenværende styrker er mere enn sterke nok til å motstå angrep såvel innenfra som utenfra. Deres innerste hensikter omtaler de dog ikke for de norske nazister og lar gjerne disse i stikken hvis de dermed kunde redde seg selv eller fremskytte oppgjørets dag.

DANMARK: Omfattende Gestaporassiser er blitt foretatt over hele Danmark og på Bornholm der politistyrken gikk "under jorden" allerede i desember.

JUGOSLAVIA: Kong Peter har godkjent opprettelsen av et regentskapsråd. Dr. Subasitj har fått i oppdrag å utarbeide forslag til en varig overenskomst.